

REFERAT By- og Kulturudvalget 2022-2025 d. 21-05-2025

Mødedato Onsdag d. 21. maj 2025 kl. 08:30

Mødested Slottet, Salen, Indgang C, 1. sal, Nørregade 36, 5000 Odense C

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Solceller syd for Bellinge. Forslag til kommuneplantillæg nr. 42 og forslag til lokalplan nr. 6-1070 1	4
Evalueringsrapport: 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i Odenses byudvikling.....	11
Etablering af International House Odense.....	15
Frigivelse af midler til forbedring af arbejdsmiljø.....	21
Ændring af takster for parkeringslicenser 2025.....	25
B-sag: Opklassificering af offentlig sti langs Odense Kanal.....	28
B-sag: Ansøgning om opsætning af antennemaster i boligområder i Odense NØ.....	31
C-sag: Drøftelse af anlægsforslag til budget 2026.....	39
C-sag: Foretræde - Odense Symfoniorkester forud for ny aftaleperiode.....	41
C-sag: Oprydning i politikker og strategier under By- og Kulturudvalget.....	44
D-sag: Status på håndtering af Kolonihaveforeningen Lilletoften.....	47
D-sag: Orientering om igangsatte initiativer på kolonihaveområdet.....	49
D-sag: Aktuelle sager.....	51

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.04-P35-8-25

Sagsresumé

Godkendelse af dagsordenen til By- og Kulturudvalgets møde den 21. maj 2025.

Indstilling

Dagsordenen fremsendes til godkendelse.

Beslutning

By-og Kulturudvalget godkender dagsordenen.

Punkt 2: Solceller syd for Bellinge. Forslag til kommuneplantillæg nr. 42 og forslag til lokalplan nr. 6-1070 til endelig vedtagelse

01.02.00-P16-4-22

Sagsresumé

Denne sag handler om, hvorvidt planerne for solceller syd for Bellinge skal endeligt vedtages.

By- og Kulturudvalget besluttede den 11. december 2024 at fremlægge forslag til kommuneplantillæg nr. 42 og forslag til lokalplan nr. 6-1070 i 8 ugers offentlig høring.

Planforslagene har været i offentlig høring fra den 19. december 2024 til den 26. februar 2025. I høringsperioden har der været afholdt et borgermøde den 27. januar 2025.

Der er sideløbende med den offentlige høring af planforslagene blevet foretaget en offentlig høring af miljøkonsekvensrapporten (VVM) af solcelleprojektet (igangsat af Klima- og Miljøforvaltningen).

Der er i høringsperioden indkommet i alt 94 høringssvar til lokalplan, kommuneplantillæg, miljørapport og miljøkonsekvensrapport (VVM) fordelt på 63 enkeltborgere og 2 foreninger. 36 høringssvar er indgivet til forslag til lokalplan, kommuneplantillæg og tilhørende miljørapport. Størstedelen af disse omhandler forhold, der er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten og som sikres i §25-tilladelsen (VVM-tilladelse), der behandles i Klima- og Miljøforvaltningen.

Samtlige indkomne høringssvar udtrykker modstand mod selve solcelleprojektet samt modstand imod vedtagelsen af planforslagene med tilhørende miljøvurdering og miljøkonsekvensrapporten (VVM). Særlige fokuspunkter har været, at der har været indført ændrede afstandskrav i sektorplan for vedvarende energi samt oplevelsen af en mangelfuld inddragelsesproces fra udviklers side.

Høringssvarene er refereret i en forkortet version i en samlet hvidbog, hvor der også er givet forslag til svar på de indsendte høringssvar.

De indkomne høringssvar omhandler følgende emner:

- Naturforhold og dyreliv
- Landskabelige forhold og udsigt
- Drikkevandsinteresser
- Alternative placeringer
- Trafikale forhold
- Afstand til beboelse

Forvaltningen har på baggrund af de indkomne høringssvar alene set behov for at foretage mindre ændringer i lokalplanen. Der er gennemført mindre sproglige præciseringer i lokalplanens bestemmelses- og redegørelsesdel omhandlende byggefelter og delområder samt præcisering af placering af vejadgange på kortbilag 2, der skal sikre en entydig fortolkning. Forvaltningen vurderer, at ændringerne ikke er så omfattende, at lokalplansforslaget skal i fornyet høring.

Klima- og Miljøforvaltningen har vurderet, at høringssvarene giver anledning til, at § 25-tilladelsen suppleres med flere krav, herunder krav omkring padder og kabelgrave, type af paneler og krav om oprydning efter pludseligt opståede uheld/hændelser.

Effekt

En klima- og miljøvenlig storby

Et solcelleanlæg vil understøtte visionen om en klima- og miljøvenlig storby ved at bidrage til grøn energi. Visionen er besluttet i klimaplanen "Klimaneutralt Odense 2030".

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Kommuneplantillæg nr. 42 med sammenfattende redegørelse vedtages endeligt uden ændringer.
2. Lokalplan nr. 6-1070 for solceller syd for Bellinge med sammenfattende redegørelse vedtages endeligt med de foreslåede ændringer.
3. Høringssvarene besvares, som foreslået i hvidbogen.

Beslutning

By-og Kulturudvalget

Et enigt udvalgt stemmer imod forvaltningens indstilling. Sagen stopper således og sendes ikke videre til Økonomiudvalget og Byrådet til beslutning.

Sagsfremstilling

Baggrund

Virksomheden EcoSolar har rettet henvendelse til Odense Kommune med ønske om etablering af solceller på cirka 50 ha jord. Projektet omfatter et jordbaseret solcelleanlæg, der forventes at have en årlig strømproduktion på op til 30-50.000 MWh/år (afhængigt af valg af teknologi). Dette svarer til en forsyning af cirka 8.200-11.100 husstandes årlige elforbrug. Solcellepanelerne forventes at have en levetid på minimum 30 år.

Lokalplanen giver mulighed for opførelse af cirka 50 ha solceller med tilhørende teknikbygninger og eventuelle læskure til græssende dyr indenfor byggefeltene. Der er fastsat bestemmelser for højden på solcelleanlægget og bygninger for at sikre, at anlægget bliver skærmet af beplantning. Beplantningsbælterne sikres etableret i forbindelse med tilladelse for ibrugtagning af solcelleanlægget.

Planområdet

Lokalplanområdet er på cirka 50 ha, og ligger sydvest for Bellinge i Odense Kommune nær kommunegrænsen til Assens Kommune. Lokalplanområdet er placeret omkring Assensvej og Klemmeløkken med spredt bebyggelse og er afgrænset af Store Markvej, Bryllevej og eksisterende diger.

Lokalplanområdet er i dag primært dyrket agerjord og en juletræsplantage. Indenfor lokalplanområdet og langs lokalplanafgrænsningen mod øst findes der beskyttede diger. I den nordvestlige del af lokalplanområdet findes der en beskyttet sø og midt i området ligger fortidsmindet Dalhøj med en 100 meter beskyttelseszone. Syd for området løber Borreby Møllebæk, der møder Holmehave Bæk og Odense Å. Borreby Møllegård og et gartneriområde ligger øst og nord for området. Der ligger tilsvarende to bevaringsværdige gårde langs Klemmeløkken og Bryllevej - tæt ved planområdet.

Se den røde afgrænsning af lokalplanområdet nedenfor. Rød linje mod syd markerer kommunegrænsen, der løber langs bækken.

Høringssvar

Planforslagene og miljøvurdering af planforslagene samt miljøkonsekvensrapporten (VVM) har været i offentlig høring fra den 19. december 2024 til den 26. februar 2025. I høringsperioden har der været afholdt et borgermøde den 27. januar 2025.

Der er indkommet i alt 94 høringssvar til lokalplan, kommuneplantillæg, miljørapport og miljøkonsekvensrapport (VVM) fordelt på 63 enkeltborgere og 2 foreninger.

De indkomne høringssvar omhandler følgende:

- Naturforhold og dyreliv
- Landskabelige forhold og udsigt
- Drikkevandsinteresser
- Alternative placeringer
- Trafikale forhold
- Afstand til beboelse - afstandskrav i sektorplan for vedvarende energi

By- og Kulturforvaltningens og Klima- og Miljøforvaltningens vurdering af de indkomne høringssvar

Planforslagene

By- og Kulturforvaltningen har samlet set vurderet, at de indkomne høringssvar ikke giver anledning til væsentlige ændringer i planforslagene. Forvaltningen har på baggrund af de indkomne høringssvar alene set behov for at foretage mindre ændringer i lokalplanen. Der er gennemført mindre sproglige præciseringer i lokalplanens bestemmelses- og redegørelsesdel omhandlende byggefelter og delområder samt præcisering af placering af vejadgange på kortbilag 2, der skal sikre en entydig fortolkning. Forvaltningen vurderer, at ændringerne ikke er så omfattende, at lokalplansforslaget skal i fornyet høring.

§ 25-tilladelsen

Klima- og Miljøforvaltningen foreslår, at § 25-tilladelsen suppleres med flere krav, som også er nævnt i redegørelserne i miljørapporten og miljøkonsekvensrapporten. Der er tale om følgende:

- Krav omkring padde og kabelgrave, samt bevaring af specifikke træer af hensyn til flagermus.
- Et krav i § 25-tilladelsen om at panelerne skal være den type som redegørelserne beskriver.
- Et krav om, at der ved pludseligt opståede uheld/hændelser, som påkørsel, brand, storm/vejrlig, hærværk med videre skal ske en grundig oprydning af overfladejorden ved uhelds-/brandstedet med fjernelse af ødelagte komponenter og jord påvirket af uheld og/eller brand og slukning.

Naturforhold og dyreliv

I flere høringssvar udtrykkes der bekymring for påvirkning af natur og dyreliv, herunder økologiske forbindelser, åløb og beskyttede og ikkebeskyttede dyrearter.

Forvaltningens vurdering

Solcelleparken etableres på eksisterende mark og medfører ophør af nuværende landbrugsdrift, som bliver erstattet af naturgræs. Det bemærkes, at der i dette svar og i miljøkonsekvensrapporten skelnes mellem naturbegrebet som defineret som det, der gavner flora og fauna, som sommerfugle og bilag IV-arter og så begrebet landskab/udsigt, som defineret som, hvad der opleves som flot at se på og opleve.

Miljøkonsekvensrapporten beskriver, at naturforholdene bliver påvirket positivt til neutralt i forbindelse med driftsfasen - dette med undtagelse af et vandhul, hvor der sker en forbedring i forbindelse med en oprensning. Desuden nævnes det, at hjortevildt forventes påvirket moderat negativt.

Rapportens konklusion om neutral til positiv signalerer en mulig positiv indvirkning, hvilket forvaltningen fagligt er enig i. På trods af skyggegener for beplantning vil det formentlig fortsat være en fordel for naturen og dyrelivet, at intensiv konventionel dyrkede marker erstattes med ekstensive holdte græsarealer.

Solcelleparken, interne køreveje med videre vil blive etableret på arealer, der i dag er dyrket som konventionelt dyrkede marker – og ikke i områder udpeget til potentiel økologisk forbindelse. De steder, hvor der skal anlægges veje, solceller med mere, er områder, hvor der i dag også sker betydelig kørsel med store maskiner i forbindelse med landbrugsdriften.

Forvaltningen vurderer, at miljøkonsekvensrapportens gennemgang af mulige påvirkninger af natur og arter samt besigtigelser af området og specifikke beskrivelser af konsekvenserne for de enkelte bilag IV-arter lever op til de krav, der gælder for dokumentation.

De afbødende foranstaltninger, som er vurderet nødvendige, er fastsat via § 25-tilladelsen (del D Natur, flora og fauna).

Klima- og Miljøforvaltningen foreslår, at § 25-tilladelsen suppleres med to afværgeforanstaltninger, som også er nævnt i rapporten, nemlig omkring padde og kabelgrave, samt bevaring af specifikke træer af hensyn til flagermus.

Lokalplanen opsætter bestemmelser for bevaring af eksisterende diger og beplantningsstrukturer. Herudover opsætter lokalplanen bestemmelser for etablering af nye beplantningsstrukturer omkring planområdet. Ny beplantning tager udgangspunkt i eksisterende landskabelige strukturer og artssammensætninger for en landskabelig indpasning.

Bredden på hegnstrukturer er fastsat efter en vurdering af blandt andet økologisk funktionalitet for at fremme og tage hensyn til det lokale dyre- og planteliv. Selve byggefeltene, hvor der kan placeres solcellepaneler indenfor, placeres udelukkende på eksisterende marker og udenfor eksisterende naturområder samt udpegning for potentiel økologisk forbindelse og med en respektafstand til eksisterende diger.

Landskabelige forhold og udsigt

I flere høringssvar udtrykkes der bekymring for påvirkningen af landskabet og ændringen fra en åben landskabsoplevelse med udsigt til en mere lukket landskabsoplevelse.

Forvaltningens vurdering

Som det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, vil landskabet markant ændre karakter fra et åbent landbrugslandskab til et teknisk præget landskab, indtil den afskærmende beplantning kommer op. I rapporten er ændringen angivet som væsentlig negativ, men med den betydelige afskærmende beplantning, vurderes påvirkningen af ændringen reduceret til moderat negativ. Når den afskærmende beplantning efter et antal år har etableret sig, vil kun den grønne afskærmning opleves fra terrænniveau.

Fra boliger vil udsigten ligeledes ændres, og for huse med flere etager vil der kunne være udsigt hen over den afskærmende beplantning.

I flere høringssvar udtrykkes der utilfredshed over vurderingen af påvirkningen som “moderat negativ” og ikke “væsentlig negativ”. Forvaltningen anerkender, at landskabsændringen vil kunne opleves som stor og markant og vil gå fra åbne vidder til veje omsluttet af beplantning.

Ådalslandskabet omkring Odense Å er afskærmet med eksisterende beplantning, hvorfor påvirkningen her er begrænset.

Lokalplanen opsætter bestemmelser for etablering af nye beplantningsstrukturer omkring planområdet. Ny beplantning tager udgangspunkt i eksisterende landskabelige strukturer og artssammensætninger for en landskabelig indpasning. Herved indpasser nye beplantningsstrukturer sig de eksisterende og vil derfor ikke sløre eksisterende strukturer, der vidner om forskellige typer af drift af området gennem tiden.

Drikkevandsinteresser

I flere høringssvar udtrykkes der bekymring for, at udvaskning af stoffer fra solcellepaneler kan true drikkevandet.

Forvaltningens vurdering

Da det er et emne, der generelt har været omdiskuteret i forbindelse med etablering af solcellerparker, og området ligger indenfor områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og i den vestligste del indvindingsområde er der stillet krav til redegørelse for afsmitning og eventuel forurening. Der er derfor i miljøkonsekvensrapporten henvist til flere redegørelser og tests - også for panel-typen, der bruges her.

§ 25-tilladelsen indeholder på den baggrund et krav om, at anlæggets solcellepaneler løbende skal efterses og kontrolleres for skader, og at beskadigede paneler skal udskiftes hurtigst muligt. Samlet set er der på baggrund af de oplysninger, der fremgår af miljøkonsekvensrapporten, ikke belæg for at antage, at anlægget vil udgøre en risiko for grundvandsressourcen og drikkevandsinteresserne.

Klima- og Miljøforvaltningen foreslår, at der indsættes et krav i § 25-tilladelsen om, at panelerne skal være den type, som redegørelserne handler om. Forvaltningen ser ikke en miljømæssig begrundelse for at friholde arealer udpeget som områder med særlige drikkevandsinteresser, da anlægget ikke vurderes at udgøre en risiko for drikkevandsinteresserne.

Alternative placeringer

I flere høringssvar peges der på, at solceller i stedet kan opsættes på tage, tæt ved motorveje eller i industriområder.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer ikke, at kommunens vedvarende energimålsætning om en fordobling af den vedvarende energiproduktion i 2030 kan nås ved kun at fokusere på tage/p-pladser. Dette fordi udgifterne er markant højere, effekten er betydeligt lavere og kommunen ikke har hjemmel til at stille det som krav, jævnfør planloven.

Kommunen har meget få ledige industriområder, og der er store offentlige investeringer forbundet i udlæg af industriområder blandt andet i form af opgradering af veje, vandinfrastruktur med mere, hvorfor industriområder ikke kan anbefales brugt til andre anvendelser end industri. Områderne omkring motorvejene er i høj grad enten beskyttet, udnyttet til by eller i spil til byudvikling.

Kommunen har aktuelt opstartet planlægning for to andre solcellerparker der, hvis de realiseres, tilsammen vil gøre, at kommunen når sin målsætning.

Trafikale forhold

I flere høringssvar udtrykkes der bekymring omkring de trafikale forhold, herunder trafikale påvirkninger i lokalområdet i forbindelse med tung trafik (blandt andet i forhold til nærheden til Borreby Børnehave) samt eventuelle skader på vejen og tilkørselsforhold.

Forvaltningens vurdering

Der vil i anlægsperioden være en øgning af trafikken på Klemmeløkken, som derfor skiltes ned i hastighed. Under driftsfasen vil projektet ikke medføre øget trafik. Der forventes derfor ingen trafikale påvirkninger i driftsfasen. Under

anlægsfasen vil der ske en forøgning af trafikken på 2- 4 % i spidstimerne. Ligeledes vil der ske en nedskiltning i hastighed. Samlet set er konklusionen, at der under anlægsfasen vil være en mindre negativ påvirkning.

Miljøkonsekvensrapporten indeholder en overordnet trafikl vurdering, men en realisering af projektet vil kræve overkørselstilladelser, hvor der vil foretages en nærmere vurdering. Trafikken forventes at køre til og fra området via Assensvej og derfor kun køre på den del af Klemmeløkken og Bryllevej, der er ind til adgangsstederne.

Der forventes derfor ikke en påvirkning af Borreby Børnehaven, der ligger cirka 700 meter øst for nærmeste adgangspunkt. Der forventes kun risiko for skader på Klemmeløkken på baggrund af trafikmængderne. Klemmeløkken er sikret via kravet i § 25 tilladelsen: ”Rabatten på Klemmeløkken skal under anlægsfasen overvåges, og bygherre skal udbedre skader på rabatten med komprimeret grus efter behov”.

Afstand til beboelse - afstandskrav i sektorplan for vedvarende energi

Der har i den sidste del af planprocessen været særlig opmærksomhed fra naboer til projektet omkring de ændrede og større afstandskrav fra solceller til boliger, der fremgår af ’bekendtgørelse om planlægning for lokalpligtige solcelleanlæg i det åbne land’ samt ’Odense Kommunes sektorplan for vedvarende energi’. I flere høringssvar gives der udtryk for, at de afstandskrav, som er vedtaget i sektorplan og fremgår af solcellevejledningen, burde være dem, der planlægges efter. I den forbindelse ønsker man ikke at blive udsat for en mindre restriktiv planlægning end den, der fremover vil gælde.

Forvaltningens vurdering

Projektet er forholdsvist lille, og planlægningen er opstartet og udarbejdet inden vedtagelsen af sektorplanen, som blev vedtaget sommer 2024. Sektorplanens indhold bliver formelt indarbejdet i kommuneplan 2024 og får formelt først herefter retsvirkning. Kommuneplanen forventes vedtaget efter behandlingen af planforslagene for projektet og har derfor ikke juridisk betydning for planlægningen af dette solcelleanlæg.

Projektet indeholder, grundet dets opstart inden sektorplanens udarbejdelse, forholdsvis kort afstand til en række boliger (cirka 13). Der er i planen taget højde for dette med bred afskærmende beplantning og jordvold på de steder, hvor der er behov for hurtig afskærmning.

Det er forvaltningens vurdering, at lokalplanens afgrænsning ville skulle ændres for at leve op til sektorplanen samt den kommende kommuneplans afstandskrav på 150 meter, og at dette formodentlig vil betyde, at projektet ikke vil kunne realiseres. Projektudvikler har oplyst, at projektet ikke kan realiseres, hvis de nye afstande skal overholdes, da det vil tage omkring 13 ha ud af projektet.

Sektorplanen lægger desuden op til et øget fokus på, at udvikler/bygherre sikrer en god inddragelsesproces af naboer til solcelleprojekter. En stor del af naboerne har gennem høringssvarene givet udtryk for, at de ikke har oplevelsen af en god inddragelsesproces fra udviklers side.

Forvaltningen har herudover vurderet, at planlægningen for solcellerne lever op til de øvrige krav i sektorplanen.

Fremtidige projekter vil dog være omfattet af de retningslinjer, der indskrives i den nye kommuneplan og dermed være underlagt mere restriktiv planlægning i forhold til afstand til boliger.

Sammenfattende redegørelse

I forbindelse med byrådets endelige vedtagelse af lokalplan nr. 6-1070 solceller syd for Bellinge og kommuneplantillæg nr. 42 skal der efter § 13, stk. 2 i miljøvurderingsloven udarbejdes en sammenfattende redegørelse, der beskriver:

- hvordan miljøhensyn er integreret i planen,
- hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
- hvorfor den vedtagne plan er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der også har været behandlet, og
- hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen.

Den sammenfattende redegørelse skal offentliggøres samtidig med den endelige vedtagelse af lokalplan nr. 6-1070 og kommuneplantillæg nr. 42.

Redegørelsen er integreret i lokalplanen og desuden vedlagt denne sag som selvstændigt bilag.

Lovgrundlag

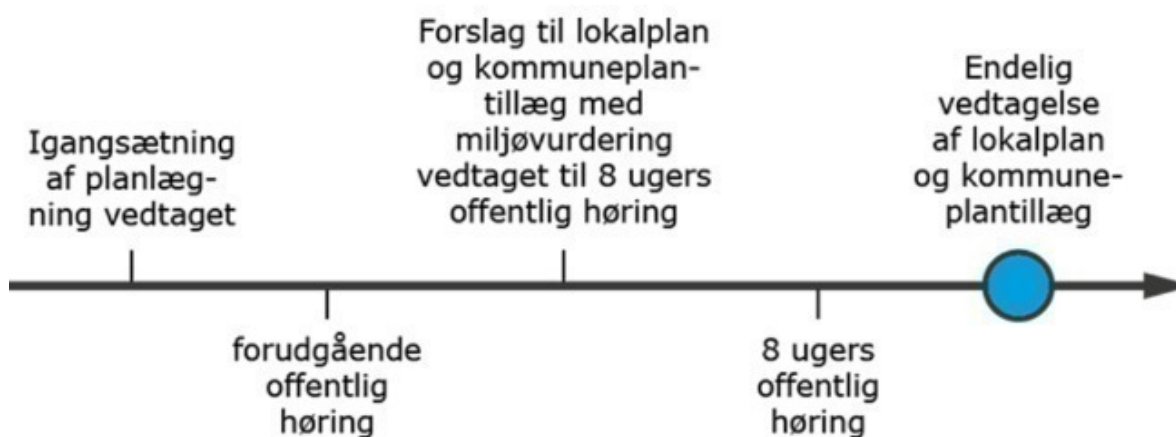
- Lokalplanen er udarbejdet i henhold til planlovens kapitel 5.
- Kommuneplantillægget er udarbejdet i henhold til planlovens kapitel 4.
- Sammenfattende redegørelse er udarbejdet i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Handlemuligheder

By- og kulturudvalget og byrådet kan vælge at:

- Kommuneplantillæg nr. 42 vedtages endeligt.
- Lokalplan nr. 6-1070 for solceller syd for Bellinge vedtages endeligt med de foreslåede ændringer.
- Komme med ændringer til planerne, som indarbejdes af By- og Kulturforvaltningen, hvorefter nyt forslag sendes i høring. Alternativt kan planerne med ændringer forelægges By- og Kulturudvalget igen.
- Planerne ikke vedtages, hvilket betyder, at projektet ikke kan realiseres.

Procesdiagram

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Lokalplan nr. 6-1070

Kommuneplantillæg nr. 42

Hvidbog 8 ugers offentlig høring_solceller syd for Bellinge

Sammenfattende redegørelse_solceller syd for Bellinge

Punkt 3: Evaluering: 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i Odenses byudvikling

00.15.00-A00-5-22

Sagsresumé

Denne sag omhandler en evaluering af 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i byudviklingen.

Odenses transformation sker i disse år med hastige skridt. Udviklingen har været båret af tydelige politiske tilkendegivelser om bl.a. helhedstænkning, sammenhæng og arkitektonisk kvalitet. Som led i de politiske drøftelser har byrådet siden 2018 løbende iværksat initiativer, der skulle styrke kvalitet og sammenhæng i byudvikling, byggeri og anlæg.

Senest besluttede byrådet den 22. juni 2022 iværksættelse af følgende 7 kvalitetsinitiativer i perioden 2022-2024:

1. Bystrategi 2023
2. Kommuneplan 2020-2032
3. Styrket sammenhæng fra strategi til udførelse
4. Proaktiv byudvikling
5. Arkitekturstrategi 2020
6. Odense Arkitekturråd
7. Formidling af kvalitet

Byrådet har ønsket en evaluering af de 7 initiativer forelagt i 2024.

Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen har haft ansvaret for implementering af de 7 initiativer - og har ligeledes gennemført evalueringen. Evalueringen er baseret på faglige vurderinger og perspektiver fra ledere og medarbejdere, der arbejder med kvalitet i byudviklingen. Der er ligeledes foretaget en evaluering af Arkitekturrådets arbejde – og gennemført en borgerpanelundersøgelse, der er vedlagt sagen som bilag.

Med denne sag forelægges evalueringen for henholdsvis By- og Kulturudvalget den 21. maj 2025 og Økonomiudvalget på møde den 28. maj 2025 med anmodning om de respektive udvalg indstiller evalueringen til endelig godkendelse i byrådet den 4. juni 2025.

Effekt

En storby i vækst

Byudvikling med kvalitet

En storby med blandede og velfungerende bydele

En klima- og miljøvenlig storby

De 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i byudviklingen har i varierende grad positivt understøttet ovenstående fire effektmål. Initiativerne har bl.a. været med til at styrke den transformation som byen har undergået gennem de seneste år. Ved at øge byens kvalitet, skabe blandede bydele og velfungerende områder bliver Odense mere attraktiv for både borgere og virksomheder at bosætte og etablere sig i. Derudover er de 7 initiativer med til at understøtte ambitionen om, at en klimaneutral, grøn, sund og levevenlig by, der er bygget med kvalitet.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen indstiller til de respektive udvalg, at byrådet tager evaluering af de 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i byudviklingen til efterretning.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Odenses byudvikling har gennem en længere årrække været genstand for politiske drøftelser både i byråd og fagudvalg. Omdrejningspunktet har været helhedstænkning, sammenhæng og arkitektonisk kvalitet i byens udvikling og transformation.

7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i byudviklingen

Med afsæt i de politiske drøftelser besluttede byrådet den 26. september 2018 iværksættelse af initiativer for kvalitet i byfortætningen. Disse initiativer blev evalueret på byrådsmøde i den 8. december 2021.

Byrådet besluttede efterfølgende den 22. juni 2022 en justering og forlængelse af 7 initiativer frem til sommeren 2024. De justerede 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i Odenses byudvikling var følgende:

Initiativ #1 Bystrategi (Ansvarlig: Borgmesterforvaltningen)

Implementering og brug af Bystrategi 2019 skal sikre fortsat fokus på Odense Byråds visioner og ambitioner for kvalitet i byudviklingen. Herunder drøftelser om perspektiverne for proaktiv byudvikling, for eksempel via jordkøb og strategisk planlægning for byudviklingen.

Initiativ #2 Kommuneplan 2020-2032 (Ansvarlig: By- og Kulturforvaltningen)

Kommuneplan 2020 skal fortsat implementeres og sikre et fokus på kommuneplanens afsnit om kvalitet i byudviklingen. Udover det konkrete kvalitetsafsnit skal der være fokus på hele kommuneplanen som et grundlag for kvalitet i byudviklingen. Herunder hvordan retninger lagt i kommuneplanen, følges op i lokalplanlægning og myndighedsbehandling.

Initiativ #3 Styrket sammenhæng fra strategi til udførelse (Ansvarlig: Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen)

Der skal fortsat og i øget grad sættes fokus på sammenhængen fra strategi til udførsel. Både i form af øget involvering af politiske udvalg tidligt i processen i sager af særlig betydning for byens udvikling, herunder helhedsplaner og lokalplaner samt i form af administrative indsatser.

Initiativ #4 Proaktiv byudvikling (Ansvarlig: Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen)

Der skal sættes fokus på de virkemidler og muligheder, der ligger i proaktiv byudvikling, hvor Odense Kommune aktivt kan forme, understøtte og udvikle byens fysiske rammer. Her skal Bystrategien danne rammen for udvikling, helheds- og udviklingsplaner som redskab og muligheder for strategisk jordkøb.

Initiativ #5 Arkitekturstrategi 2020 (Ansvarlig: By- og Kulturforvaltningen)

Arkitekturstrategien skal fortsat være det fælles afsæt for samtalen om kvalitet i byudvikling, og forståelsen af begrebet kvalitet. Den fortsatte implementering af Arkitekturstrategi 2020 skal øge fokus på dialogen med investor, udvikler, rådgiver og borger om kvalitet i byens udvikling.

Initiativ #6 Odense Arkitekturråd (Ansvarlig: By- og Kulturforvaltningen)

Der skal nedsættes et nyt rådgivende arkitekturråd for en ny toårig periode fra 2022-2024. Det nye Odense Arkitekturråd skal have øget fokus på de arkitektoniske kvaliteter i den strategiske udvikling af byen, og på omdannelse af større bydele, hvor eksisterende by omdannes til nye funktioner.

Initiativ #7 Formidling af kvalitet (Ansvarlig: Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen)

Gennem samtale med byens borgere og aktører skal der skabes ejerskab til byens kvaliteter og udvikling. Initiativet skal sikre øget dialog med offentlighedens om arkitektonisk kvalitet og byens udvikling generelt. Det kan eventuelt ske

gennem fokus på Arkitekturens Dag og/eller ved præmiering af bygninger/byrum/bydele.

Evaluering af 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i byudviklingen

Byrådet besluttede, at de 7 kvalitetsinitiativer skulle evalueres i sommeren 2024 med følgende fokus:

- Hvilke initiativer er gennemført?
- Hvad er den oplevede værdi og effekt af initiativerne – både internt, eksternt og i et borgerperspektiv?

Evalueringen skulle desuden indeholde en gentagelse af borgerpanelundersøgelse fra juni 2021 og sikre inddragelse af eksterne parter.

Kvalitativ vurdering af initiativerne

Evalueringen af de 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i Odenses byudvikling er gennemført af Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen. Den bygger på faglige vurderinger og perspektiver fra ledere og medarbejdere, der arbejder med kvalitet i byudviklingen. Der er ligeledes foretaget en evaluering af Arkitekturrådets arbejde – og gennemført en borgerpanelundersøgelse.

Evalueringen vurderer et initiativ som gennemført, når det er udført som beskrevet i byrådsbeslutningen. Den oplevede værdi og effekt af initiativerne er vurderet kvalitativt. Det bemærkes, at et gennemført initiativ ikke nødvendigvis siger noget om graden af dets effekt.

Det er Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningens vurdering, at de 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i byudviklingen i samlet set er helt eller delvist gennemført i perioden 2022-2024.

Det er vurderingen, at initiativerne i varierende grad positivt har understøttet Odenses strategiske byudvikling. Initiativerne har bl.a. været med til at styrke den transformation, som byen har gennemgået den seneste årrække. Dette bl.a. ved at fokusere på kvalitet og sammenhæng i byggeriet, skabe blandede bydele med attraktive forhold for både borgere og virksomheder mv. Dertil har de 7 initiativer været med til at understøtte den politiske ambition og en klimaneutral, grøn, sund og levevenlig storby.

Den samlede evaluering af initiativerne er vedlagt sagen, se bilag 1.

Odenses bystrategiske arbejde fremadrettet

Evalueringens resultater som afsæt for bystrategisk udvikling

Med evalueringen af 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i byudviklingen får byrådet et godt afsæt for det videre strategiske arbejde med Odenses udvikling. Resultaterne giver et billede af, hvor kommunen står i dag - og hvor der er potentiale for udvikling og forbedring. Med evaluering er det således muligt at bygge videre på tidligere bystrategiske indsatser og erfaringer - og derved sikre sammenhæng i den strategiske og langsigtede udvikling af byen. Med dette afsæt kan der åbnes for nye idéer og løsninger, der kan indgå i arbejdet med en kommende bystrategi.

Stadsarkitekt i Odense (Budget 2025)

Det seneste initiativ for at styrke kvalitet og sammenhæng i Odenses byudvikling blev aftalt med Budget 2025. Her besluttede forligspartierne, at byen skal have en stadsarkitekt, der får til opgave at sikre tydeligere fokus på bykvalitet og arkitektur. Der er afsat 0,5 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 til stadsarkitektfunktionen, der organisatorisk bliver forankret i By- og Kulturforvaltningen.

Økonomi

I forbindelse med budgetforliget for 2021 blev der afsat 200.000 kr. årligt fra 2022 og frem under By- og Kulturudvalget til et rådgivende organ.

Den årlige udgift til Arkitekturrådet i perioden 2022-2025 fremgår af nedenstående tabel. Udgifterne er afholdt inden for By- og Kulturforvaltningen af nedenstående ramme.

Tabel 1: Årligt forbrug Arkitekturrådet

Vedtaget budget	209.281	218.208	235.452	243.252
Forbrug*	85.991	165.657	150.333	0
Afvigelse	123.290	52.551	85.119	243.252

*Forbrug i året 2025 er opgjort pr. 22. april 2025

Arkitekturrådet bliver ikke videreført. Dermed frigives der 200.000 kr. (i 2022-prisniveau) fra 2025 og frem under By- og Kulturudvalget.

Bilag

Evaluering af 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i Odenses byudvikling

Evaluering_Arkitekturråd 2022_Opsamling

Borgerpanel Q1_2024_Arkitektonisk Kvalitet

Punkt 4: Etablering af International House Odense

24.10.00-A00-4-24

Sagsresumé

Denne sag handler om udmøntning af budgettiltaget Arbejdskraft til fremtiden: En åben og international storby i Budget 2025. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Borgmesterforvaltningen foreslår at etablere et International House Odense i Borgernes Hus. Ambitionen er, at kommunens samlede indsats til internationale tilflyttere skal styrkes, og at der skal skabes en tydeligere koordination på tværs af forvaltninger. Forslaget om at etablere International House Odense skal ses i en tæt kobling til Erhvervs- og Vækstpolitik 2025-2028 samt den kommende Bosætningsstrategi.

Beskæftigelses- og Socialudvalget har drøftet forslaget på udvalgsmøderne den 25. februar 2025 og den 6. maj 2025. By- og Kulturudvalget har drøftet forslaget på udvalgsmøderne den 26. februar 2025 og den 7. maj 2025. Økonomiudvalget har drøftet forslaget på udvalgsmødet den 14. maj 2025.

Effekt

Det er forvaltningernes forventning, at etableringen af et International House Odense vil have en positiv effekt på følgende Odensemål:

En storby i vækst

Et International House Odense vil både gøre det nemmere og mere attraktivt for international arbejdskraft at flytte til Odense, helt i tråd med den kommende Bosætningsstrategi. Dermed vil huset understøtte befolkningsvæksten og også væksten i byens virksomheder.

Verdens bedste robotby

Byens robotvirksomheder har behov for højt kvalificeret arbejdskraft, hvis de skal opretholde deres stærke position. De kompetencer, virksomhederne efterspørger, skal ofte findes i udlandet. Med et International House Odense vil Odense stå stærkt, når det handler om at tiltrække og tilknytte internationale medarbejdere og deres familier.

Flere odenseanere i job og på vej til job

Adgang til kvalificeret arbejdskraft styrker væksten i byens virksomheder og dermed antallet af arbejdspladser i byen. Det vil komme alle borgere til gode, ikke kun de internationale, og understøtte arbejdet med styrkepositioner og jobskabelse som beskrevet i Erhvervs- og Vækstpolitik 2025-2028.

Indstilling

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Borgmesterforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Forslaget om etablering af International House Odense og udmøntning af budgetmidler.
2. Der flyttes samlet set 3,6 mio. kr. fra Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget i 2025 til 2028.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Beskæftigelses- og Socialudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Odense skal være en international by og en by, der tiltrækker international arbejdskraft. Det er en del af ambitionerne i Odense Kommunes Bystrategi, i Beskæftigelsespolitikken, i Erhvervs- og Vækstpolitik 2025-2028 og den kommende Bosætningsstrategi.

En stærkere international profil er med til at skabe en mere oplevelsesrig by, hvor meninger brydes, og nye idéer fødes til glæde for byens borgere. Samtidig bidrager det til et stærkere rekrutteringsgrundlag for byens mange virksomheder i vækst.

Gennem de sidste 10 år er flere og flere internationale borgere flyttet til Odense. Skal byen fortsætte den positive udvikling, skal Odense i endnu højere grad være en by, der formår at tiltrække internationale virksomheder, arbejdstagere og studerende – en by, hvor de kan se sig selv slå rødder og stifte familie.

Hvis Odense i højere grad skal lykkes med at tiltrække og tilknytte internationale arbejdstagere og studerende, er der behov for at styrke indsatsen overfor international arbejdskraft og samle alle byens services til internationale ét sted. Det skal være enkelt og smidigt at bosætte sig i Odense, og kommunen skal møde de internationale tilflyttere med blik for de behov, man kan have som borger i et nyt land.

Formål

Formålet med at etablere et internationalt hus i Odense er at styrke Odenses internationale profil samt tiltrække og tilknytte international arbejdskraft til Odense.

Tiltrækning af international arbejdskraft bidrager til væksten og jobskabelsen i byen. International House Odense vil dermed understøtte ambitionen om at skabe 30.000 nye private jobs i 2035 og at nå Odenses ambition om at være 235.000 indbyggere i 2035.

International House Odense spiller generelt en vigtig rolle i forhold til indfrielse af målene i Erhvervs- og Vækstpolitikken 2025-2028. Det gælder blandt andet Life science-området, hvor der frem mod 2028 skal være 70 virksomheder etableret i Odense, mod omkring 40 i dag. Denne tilvækst af virksomheder er forventeligt afhængig af international arbejdskraft på flere niveauer, som International House Odense kan understøtte både tiltrækning og ikke mindst tilknytning af. I Erhvervs- og Vækstpolitikken 2025-2028 fremhæves specifikt en styrket indsats for at tiltrække talenter inden for sektoren generelt samt underområder som MedTech.

International House Odense understøtter også ambitionerne i Odense Kommunes Kulturpolitik "Odense - En international kulturby" og det nye Kulturturismemanifest. Bl.a. kan International House Odense bidrage til udviklingen af velkomstpakker, der giver nye studerende, international arbejdskraft og nye beboere generelt information og inspiration til byens mangfoldige kulturtilbud.

Med alle services samlet i et International House vil det kunne gøres enkelt og smidigt at etablere, ikke bare et arbejdsliv, men det hele liv i Odense Kommune. Med en placering i Borgernes Hus vil der kunne skabes et mødested, hvor de internationale tilflyttere får ordnet de nødvendige dokumenter og bliver budt varmt velkommen med blandt andet en introduktion til Odenses mange kultur- og fritidstilbud.

Huset har følgende formål:

- Understøtte de lokale virksomheders rekruttering af international arbejdskraft.
- Gøre det enkelt og smidigt at etablere et liv i Odense.
- Bidrage til tilknytning af de internationale tilflyttere.
- Styrke og videreudvikle Odense Kommunes samlede indsats til internationale tilflyttere og styrke koordinationen mellem de relevante indsatser.
- Facilitere og understøtte de internationales deltagelse i kultur- og fritidslivet i Odense.

Husets indhold

Odense Kommune har i øjeblikket to overordnede tilbud til internationale tilflyttere:

- International Citizen Service i Borgernes Hus: Alle internationale tilflyttere skal forbi Borgerservice og Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) i Borgernes Hus for at registrere indrejse og få CPR-nummer. Den samlede service kaldes International Citizen Service, og opgaven løftes af medarbejdere i SIRI og Borgerservice, By- og Kulturforvaltningen.

- International Community Odense på Skulkenborg: Kommunens indsats for tiltrækning og tilknytning af højt kvalificerede internationale arbejdstagere og medfølgende familier. Opgaven løftes af medarbejdere i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Med forslaget om et International House Odense samles disse services ét sted, så de internationale tilflyttere får én indgang til Odense Kommune. Samtidig styrkes indsatsen med flere medarbejdere, flere services og øget virksomhedskontakt.

For at afsøge erfaringer fra andre byer har forvaltningerne været i dialog med Aarhus, København, Aalborg og Esbjerg Kommuner om deres indsatser for international arbejdskraft. Særligt Esbjerg og Aalborg har positive erfaringer med at have én samlet indgang for de internationale tilflyttere. Deres erfaringer er taget med i arbejdet med International House Odense.

I International House Odense vil byens internationale tilflyttere kunne møde op og få individuel rådgivning omkring livet i Odense. Dvs. svar på praktiske spørgsmål, hjælp til registrering og rådgivning om byens fritids- og kulturliv. Der vil også blive afviklet en række arrangementer både i huset og uden for huset, der skal hjælpe tilflytterne med at skabe et socialt netværk. Med placeringen i Borgernes Hus vil de internationale samtidig kunne gøre brug af husets øvrige services. Fx Hovedbibliotekets mange tilbud, musikbibliotek, café, events og Frivilligcenter Odense.

International House Odense vil i en indledende forsøgsperiode følge Borgerservices åbningstider, hvilket vil blive evalueret efter 6 måneder. Der vil uden for International House Odenses åbningstider blive afholdt events om aftenen og lejlighedsvist i weekender.

Målgrupper og indsatser

Med etableringen af International House Odense udvides kommunens tilbud til internationale tilflyttere til at omfatte en bred gruppe af internationale indbyggere i Odense. Der vil være forskellige tilbud til forskellige målgrupper. Alle internationale indbyggere vil være velkomne i huset og blive mødt af en medarbejder, der byder velkommen til Odense. Derudover vil de fx kunne:

- Få hjælp til registrering, vejledning om skattekort, ombytning af kørekort, pladsanvisning, SFO m.m. i Borgerservice.
- Få vejledning om kultur- og fritidsliv og henvisning til frivillige foreninger.
- Deltage i events med fokus på det danske samfund, social trivsel, fritids- og foreningsliv m.m.
- Få vejledning om hjælp til jobsøgning.
- Benytte faciliteterne i Borgernes Hus.

For at understøtte tilknytningen af international arbejdskraft vil der herudover være særlige indsatser for højt kvalificerede, faglærte, studerende og medfølgende partnere. Eksempelvis:

- Individuel rådgivning om bosætning.
- Hjælp til at finde den første bolig (gælder dog ikke for studerende).
- Individuel karrierevejledning for medfølgende partnere til internationale højt kvalificerede og faglærte medarbejdere.

Odense Kommune er forpligtet til at hjælpe alle internationale tilflyttere, der kommer til kommunen, uagtet uddannelsesniveau, ud fra Integrationslovens bestemmelser. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen udvider ikke serviceniveauet for ufaglærte internationale borgere med etableringen af International House Odense. Forvaltningens Integrationsområde vil forsat yde den støtte, som internationale borgere er berettiget til efter gældende regler.

Der er ikke tale om en strategisk indsats målrettet ufaglærte, men derimod en individuel tilgang, hvor borgere, der selv henvender sig, kan få de tilbud, som de har ret til i henhold til lovgivningen. For internationale ufaglærte kan dette fx være beskæftigelsesrettede tilbud som virksomhedspraktik eller råd og vejledning om brug af jobsøgningsplatformen Candeno. Dette er forudsat at borgerens opholdstilladelse tillader det, og at forvaltningen vurderer, at indsatsen bringer borgeren tættere på job.

Husets indsatser vil løbende blive evalueret og justeret på baggrund af efterspørgsel og behov.

I øjeblikket oplever Syddansk Universitet en øget interesse fra amerikanske forskere på grund af den politiske situation i landet. Medarbejderne i International House Odense vil løbende tilpasse husets indsatser i tæt samarbejde med byens aktører, og understøtte universitetets rekruttering af amerikanske forskere, hvis der bliver et behov.

Når målgruppen kommer til at omfatte en så bred gruppe af internationale, kan der ske ændringer i forhold til det serviceniveau virksomhederne i dag møder hos International Community Odense, når de får hjælp til deres højt kvalificerede internationale medarbejdere.

Medarbejdere, bevilling og øvrig finansiering

International House Odense får i alt seks medarbejdere:

Tre eksisterende medarbejdere fra International Community Odense, som er ansat i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Tre nyansættelser, der vil blive ansat i de tre involverede forvaltninger:

- En velkomstmedarbejder, der ansættes i By- og Kulturforvaltningen
- En kommunikations- og markedsføringsmedarbejder, der ansættes i Borgmesterforvaltningen
- En konsulent, der ansættes i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen

Det samlede team vil have fokus på at give tilflytterne en varm velkomst, men et mindst lige så stort fokus på de internationale familiers trivsel i Odense i det lange løb. Alle erfaringer og analyser viser, at de medfølgende partners trivsel er afgørende for at skabe høj tilknytning for den internationale arbejdskraft. Derfor er én af de eksisterende medarbejdere dedikeret til at hjælpe de medfølgende partnere i beskæftigelse. Det er også af afgørende betydning, at de internationale tilflyttere får et socialt netværk, og bliver introduceret til byens kultur- og fritidsliv. Det vil teamet understøtte ved at arrangere en lang række sociale arrangementer, og samarbejde tæt med byens kultur- og foreningsliv.

Én af de eksisterende medarbejdere bliver udpeget som projektleder for International House Odense, og skal sikre, at teamet som samlet enhed bidrager til at opnå de strategiske mål, i tæt samarbejde med personalelederne for teamets medlemmer.

For at understøtte den daglige ledelse bedst muligt nedsættes en styregruppe med chefer fra de tre forvaltninger og en leder fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Styregruppen har samlet set personaleledelsen af de seks medarbejdere, og skal gennem tæt samarbejde sikre, at medarbejderne har de bedste forudsætninger for at lykkes med indsatsen.

I Budget 2025-2028 er der afsat 2 mio. kr. årligt i 2025-2027 til International House Odense. Bevillingen vil ud over de tre medarbejdere blive brugt på:

- Etableringsomkostninger (skiltning, indretning m.m.)
- Kommunikation og markedsføring (visuel identitet, annoncering m.m.)
- Aktiviteter (afvikling af events m.m.)

Der er også afsat 1,4 mio. kr. årligt i 2025-2028 fra vækstmidlerne under Økonomiudvalget til International Community Odense. Denne bevilling går til de eksisterende tre årsværk i International Community Odense, som kommer til at indgå i International House Odense.

Herudover bidrager Syddansk Universitet til International Community Odense med 0,25 mio. kr. om året i et strategisk partnerskab om karrierevejledning for medfølgende partnere. Udgifter til løn og aktiviteter i International Community Odense, som går ud over bevillingerne fra Økonomiudvalget og Syddansk Universitet, dækkes af midler i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Lokaler

International House Odense indrettes i et lokale på 1. sal i Borgernes Hus, lige ved siden af Borgerservice og International Citizen Service.

Det er muligt at indrette et internationalt hjørne i Borgernes Hus uden at udvide antal kvadratmeter og uden udgift til husleje. Etableringen af International House Odense vil medføre et behov for tilpasning af de nuværende arbejdspladser i Borgernes Hus, men dette har ikke økonomiske konsekvenser for International House Odenses budget.

I lokalet placeres husets medarbejdere. Foran lokalet indrettes et lounge-område, hvor borgerne kan mødes og vente før en aftale. Dette område vil blive indrettet som en midlertidig løsning i International House Odenses bevillingsperiode, og vil også blive benyttet af øvrige brugere i Borgernes Hus – herunder borgere, der skal besøge Borgerservice og SIRI. Anlægsarbejdet forbundet hermed finansieres af Odense Bibliotekerne.

Byens internationale borgere vil have mulighed for at bruge lokalerne i Borgernes Hus til fællesskabsaktiviteter udenfor International House Odenses åbningstid, hvis de er organiseret i en forening. Det vil ske efter aftale og på lige vilkår med husets øvrige brugere.

Hvis det bliver besluttet, at International House Odense skal fortsætte udover den nuværende bevilling, vil der muligvis blive behov for en mere permanent indretning. Dette vil medføre flytning af vægge, således bygningsmassen bliver skaleret til at håndtere behovet til International House på en hensigtsmæssig måde. Denne eventuelle løsning behandles ikke i denne sag.

Branding

For at forenkle de internationale borgeres møde med kommunens services arbejdes der fremadrettet med ét brand: International House Odense. Under dette brand tilbydes der en række forskellige services. Herunder de services, som tidligere lå i International Citizen Service og International Community Odense.

Advisory Board

Der nedsættes et advisory board for International House Odense med eksterne repræsentationer. Formålet er at sikre, at husets indsats er mest muligt i tråd med virksomhedernes behov, og at der bliver skabt et samarbejde på tværs af byens aktører om at gøre Odense til en attraktiv by for international arbejdskraft i tråd med den ønskede styrkelse af byens internationale profil i Erhvervs- og Vækstpolitikken 2025-2028. Advisory boardet bygger videre på relationer og erfaringer fra International Community Odenses nuværende styregruppe. Advisory boardet sammensættes med repræsentanter fra fx byens virksomheder, fagbevægelsen, erhvervsfremmeorganisationer, Syddansk Universitet og andre relevante organisationer.

Tidsplan

Forvaltningerne forventer at International House Odense kan åbnes i august eller september 2025.

Evaluering

Bevillingen til International House Odense løber i tre år. Der foretages løbende evaluering af indsatsen.

Økonomi

Med sagen udmøntes samlet set 6,0 mio. kr. fordelt på budgetårene 2025-2028, som angivet nedenfor på styringsområdet service til Økonomiudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget samt By- og Kulturudvalget. Der sker en samlet periodisering på 0,8 mio. kr. i 2025 til 2026, 2027 og 2028.

Budget for International House Odense

Udmøntning til udvalg	2025	2026	2027	2028
Økonomiudvalget	571.000	854.000	790.000	122.000
By- og Kulturudvalget	320.000	555.000	555.000	95.000
Beskæftigelses- og Socialudvalget	336.000	824.000	824.000	118.000

I alt	1.227.000	2.251.000	2.187.000	335.000
Nulstilling af pulje under Økonomiudvalget	-2.000.000	-2.000.000	-2.000.000	0
Kassepåvirkning	773.000	-251.000	-187.000	-335.000

Punkt 5: Frigivelse af midler til forbedring af arbejdsmiljø

00.30.08-A00-1-25

Sagsresumé

Denne sag omhandler Odense Kommunes initiativer til en målrettet forbedring af arbejdsmiljøet i kommunens bygninger. Byrådet har afsat 37 mio. kr. i budget 2025 til dette formål og direktørgruppen har fået opgaven med at udmønte puljen. Direktørgruppen har peget på fire initiativer ud af en række relevante områder, der skal forebygge påbud og forbedre de fysiske rammer - og som kan igangsættes nu.

Initiativerne omfatter:

1. Elektronisk låsesystem til hjemmeplejen (9,5 mio.)
2. Udekørende grupper: Kalørgruppen - forprojektering til nye lokaler (1,0 mio.)
3. Byens Køkken – udvidelse af omklædningsfaciliteter (3,3 mio.)
4. Lovliggørelse af medicinrum (2,5 mio.)

Byrådet skal godkende frigivelse af midlerne til disse initiativer. Bliver alle indstillinger godkendt er der 20,7 mio. kr. tilbage i puljen.

Sideløbende har Byrådet frigivet 1,0 mio. kr. til analyse af mulige permanente løsninger for kendte kapacitetsudfordringer, der forårsager arbejdsmiljøproblemer på tværs af bygningsmasse og målgruppe, jf. beslutning i Odense Byråd den 13. november 2024. Analysen udarbejdes i samarbejde med relevante forvaltninger og har til formål at afsøge løsninger på tværs af bygningsmasse og målgrupper for at sikre fremtidssikrede og robuste løsninger. Der er tale om blandt andet den fremtidige løsning for Enghaveskolen samt de kapacitets- og arbejdsmiljøudfordringer, der er i hjemmeplejebaserne.

Med sagen skal udvalget indstille til byrådet, at der frigives midler til finansiering af initiativer til en forbedring af arbejdsmiljøet i kommunens bygninger.

Sagen behandles i BKU den 21. maj for så vidt angår indstillingspunkterne 1-4 og i ÆHU den 20. maj i forhold til indstillingspunkt 5.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller i samarbejde med **Ældre- og Handicapforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen** og **Sundhedsforvaltningen** til udvalget, at byrådet godkender frigivelse af rådighedsbeløb fra bevillingen til "Arbejdsmiljø – gode fysiske rammer for medarbejderne budget 2025" til initiativerne i indstillingspunkt 1-4. Under forudsætning af byrådet godkender indstillingspunkt 1, indstiller **Ældre- og Handicapforvaltningen**, at **Ældre- og Handicapudvalget** godkender indstillingspunkt 5.

1. 9,5 mio. kr. til Elektronisk låsesystem til hjemmeplejen. Beløbet søges frigivet i 2025. (By- og Kulturudvalget)
2. 1,0 mio. kr. til Udekørende grupper: Kalørgruppen - Forprojektering til nye lokaler. Beløbet søges frigivet i 2025. (By- og Kulturudvalget)
3. 3,3 mio. kr. til Byens Køkken – udvidelse af omklædningsfaciliteter. Beløbet søges frigivet i 2025. (By- og Kulturudvalget)
4. 2,5 mio. kr. til Lovliggørelse af medicinrum. Beløbet søges frigivet i 2025. (By- og Kulturudvalget)
5. Finansiering af ekstra udgifter til drift af nyt låsesystem på op til 1,2 mio. kr. i år 1 og op til 1,8 mio. kr. i følgende år, jf. sagsfremstillingen. Den eventuelle merudgift finansieres under Ældre- og Handicapudvalgets serviceramme. (Ældre- og Handicapudvalget)

Hvis alle 4 initiativer i indstillingspunkt 1-4 godkendes, søges der om frigivelse af et samlet beløb på 16,3 mio. kr., der fordeles med 6,5 mio. kr. i 2025 og 9,8 mio. kr. i 2026.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingens punkt 1, 2, 3 og 4.

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingens punkt 5.

Udvalgsmedlem Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i mødet.

Udvalgsmedlem Andreas Møller deltog på Teams.

Sagsfremstilling

Odense Kommune oplever og står over for flere forudsigelige problemer med bygningsmassen i forhold til kapacitet, arbejdsmiljø og påbud. Byrådet har i budget 2025 en anlægspulje til arbejdsmiljøforbedringer på i alt 37 mio. Kr., der er placeret under By- og Kulturudvalget. Direktørgruppen fik til opgave at finde en model for puljens udmøntning, der er i tråd med puljens formål og en smidig anvendelse af midlerne. Direktørgruppen har udvalgt fire initiativer ud af en række relevante områder, der skal forebygge påbud og forbedre de fysiske rammer – og som kan igangsættes nu. De fire initiativer, der skal frigives midler til, er følgende:

1. Elektronisk låsesystem til hjemmeplejen
2. Udekørende grupper: Kalørgruppen - Forprojektering til nye lokaler
3. Byens Køkken – udvidelse af omklædningsfaciliteter
4. Lovliggørelse af medicinrum

Samlet set andrager tiltagene 16,3 mio. kr. De resterende 20,7 mio. kr. vil blive frigivet og udmøntet på et senere tidspunkt. I den forbindelse vil de igangsatte kapacitetsanalyser danne baggrund for prioriteringen. Det er forvaltningens forventning, at nogle projekter vil blive fremlagt som anlægforslag i budget 2027, når kapacitetsanalyserne foreligger.

De fire initiativer der indstilles med denne sag forventes påbegyndt i 2025, og forventes afsluttet i 2026.

1) Elektronisk låsesystem til hjemmeplejen

Der afsættes midler til indkøb af nyt elektronisk, nøglefrit låsesystem og implementering af dette i hjemmeplejen.

De afsatte midler har til formål at sikre, at Ældre- og Handicapforvaltningen kan indgå en ny aftale om låsesystem til de ca. 3.500 borgerne i hjemmeplejen, som har behov for dette. Den nuværende aftale om låsesystem løber til februar 2027 og kan ikke forlænges. Der er tale om et overslag, da der ikke er reference fra markedet. Der er tale om en ny teknologi, hvorfor opgaven ikke tidligere har været i udbud.

Nøglefri hjemmepleje betyder, at døren låses op med en smartphone. Besøget bliver automatisk registreret, hvilket sikrer bedre kontrol og dokumentation. Den elektroniske dørlås giver større sikkerhed både for borgerne og hjemmeplejen. Medarbejderne skal ikke længere håndtere nøgler, og skulle de miste deres smartphone, kan den hurtigt spærres. Denne løsning er mere sikker for de berørte borgere. For borgerne fungerer låsen, som den plejer. Det betyder, at de gamle nøgler fortsat kan benyttes af borgeren og af de pårørende. Samtidig fjernes nøgleboksen ved døren, der signalerer, at der bor en plejekrævende borger.

I alt skal der frigives 9,5 mio. kr.

Afledt drift til det nye låsesystem er opgjort til 4,1 mio. kr. i år 1, stigende til 4,7 mio. kr. i år 2 og frem. Dette er 1,2 / 1,8 mio. kr. større end det nuværende budget. Beregningerne er på nuværende tidspunkt behæftet med stor usikkerhed, og er afhængig af det kommende udbud.

Det afsatte beløb til afledt drift udgør 5% af bevillingen, og vil betyde, at der kan søges afledt drift til låsesystem svarende til 475.000 kr.

Differencen finansieres af Ældre- og Handicapforvaltningen, og bliver realberegnet når systemet ibrugtages.

2) Udekørende grupper: Kalørgruppen - Forprojektering til nye lokaler

Den udekørende gruppe, Kalørgruppen (Odense NV), var en del af Swecos afdækning af arbejdsmiljø i 2021. Lokalerne blev fundet egnet med den bemærkning, at indeklimaet skulle tilpasses. Ved en efterfølgende besigtigelse af lokalerne i forbindelse med BR18 – passiv brandsikring, er det konstateret, at lokalerne ikke er godkendte til formålet, og ikke vil

kunne blive godkendt på grund af meget lav loftshøjde. Der er derfor behov for en forprojektering, til at finde nye lokaler til de pågældende medarbejdere.

I alt skal der frigives 1 mio. kr.
Der er ikke afledt drift på tiltaget.

3) Byens Køkken – Omklædningsfaciliteter

Omklædningsfaciliteterne i Byens Køkken lever ikke op til Arbejdstilsynets vejledning vedrørende omklædningsrum, hvor arbejdstøj og privat tøj skal holdes adskilt. Dertil mangler der bade faciliteter. Pladsmanglen medfører desuden større risiko for faldulykker, idet der ikke er det fornødne manøvreareal. Der er således behov for lovliggørelse af faciliteterne for at sikre medarbejdernes arbejdsmiljø og undgå et påbud. Initiativet består af 2 elementer:

- Udvidelse af herreomklædning, herunder bade- og omklædningsfaciliteter til 30 herrer
- Udvidelse af dameomklædning, herunder bade- og omklædningsfaciliteter til 50 damer

I alt skal der frigives 3,3 mio. kr.
Afledt drift til omklædningsfaciliteter estimeres til 125.000 kr. pr. år.

4) Lovliggørelse af medicinrum

I medicinrummene på Misbrugscenteret i Grønlandsgade er det aktuelt ikke muligt at holde temperaturen under det niveau, som er krævet i forhold til opbevaring af medicin. Dette kan afstedkomme et påbud fra myndighederne og udsmidning af medicin, da det ikke er opbevaret korrekt. Løsningen er kendt, og består i at opsætte ventilationsanlæg med køl, men mangler finansiering.

I flere andre af kommunens bygninger er der tilsvarende udfordringer med korrekt opbevaring af medicin, men her er løsningerne endnu ikke kendte. Løsningen fra Grønlandsgade vurderes muligvis at kunne anvendes i denne sammenhæng, men omfanget af tilpasninger er endnu uklart.

En del af midlerne vil derfor blive anvendt til en forprojektering med henblik på udarbejdelse af forslag til de nødvendige løsninger. Disse vil efterfølgende blive fremlagt og søgt finansiering til.

I alt skal der frigives 2,5 mio. kr.
Afledt drift til Grønlandsgade estimeres til 10.000 kr. pr. år.

1 mio. kr. frigivet til analyse af kapacitetsudfordringer

Derudover har byrådet den 13. november 2024 godkendt at frigive 1 mio. kr. i 2025 af anlægsbevillingen ”Arbejdsmiljø og håndtering af påbud” til at sikre grundlaget for en bred løsning på kapacitetsudfordringer, der giver arbejdsmiljøproblemer i Odense Kommune. By- og Kulturforvaltningen har ønsket at gennemføre en kapacitetsanalyse. Dette for at afsøge robuste og fremtidssikrede løsninger på tværs af bygningsmasse og målgrupper. By- og Kulturforvaltningen har søgt at afdække relevante robuste løsninger - og har identificeret 3 spor:

- *Fremtidens Udkørende Grupper*
 - Blive skarperer på behovet i forhold til drift, fastholdelse af medarbejdere, samt de bygningsmæssige rammer.
- *Fremtidens Satellitskoler*
 - Der er behov for mere fleksible løsninger på de 11 satellitskoler
 - Målgruppen er uklar og behov for en standard løsning, der bliver tilpasset det konkrete
- *Fremtidens Dobbelte Ressourcepladser*
 - Børn skal som udgangspunkt gå i et børnehuse, så tæt på det lokalområde de bor i, og tæt på hvor eventuelle søskende går i vuggestue, børnehave og/eller skole. Det betyder en geografisk spredning i hele kommunen af de børnehuse, der vil have og får dobbelt ressourcepladser tilknyttet.

By- og Kulturforvaltningen samarbejder med de relevante forvaltninger om, kapacitetsanalysen. Det er forvaltningens forventning, at der fremlægges anlægsforslag på baggrund af kapacitetsanalysen til budget 2027.

De berørte fagforvaltninger vil sikre orientering til deres respektive udvalg om frigivelsessagen.

Økonomi

Sagens økonomiske konsekvenser fremgår af nedenstående tabel. Sagen har ikke nogen negative økonomiske konsekvenser herunder for kommunens kassebeholdning.

T 1.000 kr.	Styrings område	Udvalg	2025	2026	T alt
Frigivet til "Arbejdsmiljø - gode fysiske rammer for medarbejdere"	Anlæg	BKU	6.520	9.780	16.300
Rådighedsbeløb til "Arbejdsmiljø - gode fysiske rammer for medarbejdere"	Anlæg	BKU	-16.300	0	-16.300
I alt			-9.780	9.780	0

Note: + = indtægter, - = udgifter

Med sagen fastholdes at det fortsat er en samlet bevilling som de enkelte initiativer finansieres fra.

Den samlede afledte drift i denne sag udgør 610.000 kr.

Punkt 6: Ændring af takster for parkeringslicenser 2025

05.09.02-G01-1-25

Sagsresumé

Denne sag handler om ændring af takster for parkeringslicenser.

Byrådet godkendte den 22. november 2023 som led i den grønne mobilitetsplan en stigning og differentiering af taksterne for betalingsparkering i byen, herunder nye takster for parkeringslicenser. Taksterne trådte i kraft den 1. januar 2024 og indebærer samtidigt en differentiering i prisen for parkeringslicenser således, at licensprisen for elbiler er 600 kr./år, mens licensprisen for fossile køretøjer er 1200 kr./år.

By- og Kulturforvaltningen er primo 2025 blevet opmærksom på, at differentiering mellem el- og fossildrevne køretøjer ikke er i overensstemmelse med færdselslovens regler for betaling for parkeringslicenser.

Det er derfor nødvendigt enten at ændre taksterne for parkeringslicenserne, så de er i overensstemmelse med færdselslovens bestemmelser på området, eller ændre licensordningen, så den i stedet tager udgangspunkt i vejlovens bestemmelser.

De vedtagne takster for betalingsparkering i øvrigt ændres ikke og berøres ikke af denne sag.

Med denne sag skal udvalget godkende en ændring af taksterne for parkeringslicenser.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller i samarbejde med **Klima- og Miljøforvaltningen** til udvalget, at byrådet godkender løsningsforslag 1, jf. sagsfremstillingen.

Beslutning

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Formål med parkeringslicensordningen

Parkeringslicensordningen blev indført med formålet om at tilgodese beboere og virksomheder i områder, hvor der er pres på parkeringspladserne.

I praksis fungerer det ved, at der er indført tidsbegrænset parkering i udvalgte områder af byen, hvor man med en parkeringslicens kan parkere ubegrænset, mens alle andre parkanter skal overholde tidsbegrænsningen. Det begrænser langtidsparkering for f.eks. handlende og pendlere, og giver beboere og erhvervsdrivende med en beboerlicens bedre parkeringsmuligheder

Loggivningens rammer og regler for beboerlicenser

Parkering og dermed parkeringslicensordninger for et område kan enten ske efter vejloven eller efter færdselsloven.

Færdselsloven

Færdselsloven regulerer bl.a. færdslen på offentlige veje og giver vejmyndigheden bemyndigelse til at træffe bestemmelser om parkering med politiets samtykke. Ud fra færdselsloven kan der fastsættes bestemmelser om

tidsbegrænset parkering samt træffes bestemmelse om, at visse køretøjer eller persongrupper herunder beboere skal undtages fra tidsbegrænsningen.

Der kan ikke opkræves betaling for parkering med hjemmel i færdselsloven, men Trafikministeriet har udtalt, at Vejmyndigheden kan kræve sine administrationsomkostninger ved udstedelsen af en parkeringslicens dækket.

For at kunne opkræve betaling for parkeringslicenser i henhold til Færdselsloven, skal det ske ud fra, at taksten er omkostningsbaseret. Det betyder, at taksten på en licens fastsættes ud fra en beregning af, hvad det koster at administrere licensordningen.

Færdselsloven hjemler ikke mulighed for at differentiere i betalingen af parkeringslicenser i forhold til miljøhensyn.?

Vejloven

Parkering er en trafikal udnyttelse af vejareal, og kommunen har til ansvar at sørge for, at offentlige veje indrettes efter trafikens art og størrelse, herunder også parkering af hensyn til beboere, der har behov for parkering i nærheden af deres bolig.

Vejloven regulerer betaling for parkering på offentlig vej. Vejmyndigheden kan ud fra en trafikal vurdering med hjemmel i vejloven opkræve betaling for parkering på offentlig vej, herunder også betaling for parkeringslicenser, som fritager beboere og erhvervsdrivende fra at betale for parkering.

Der må ikke opkræves betaling for at skabe en indtægt.

Udfordring med de gældende parkeringslicenser og løsningsforslag til lovliggørelse

Parkeringslicenserne i Odense har hjemmel i færdselsloven, da man med licenserne fritages fra at overholde tidsbegrænsning på de kommunale parkeringspladser.

By- og Kulturforvaltningen er blevet opmærksom på, at de gældende parkeringslicenser, som ud fra et miljøhensyn differentierer i pris afhængigt af køretøjstypen, ikke er i overensstemmelse med færdselslovens regler.

Forvaltningen er derfor forpligtet til at sørge for, at licenserne lovliggøres.

Løsningsforslag til lovliggørelse:

Forvaltningen ser to løsningsmuligheder for en lovliggørelse af forholdene her og nu. Løsningsmulighederne er:

1. Fastholdelse af tidsbegrænsning uden differentiering af takst ift. køretøjstype efter færdselsloven
2. Erstatte tidsbegrænset parkering på offentlig vej med betalingsparkering efter vejloven for at fastholde differentieret takst ud fra køretøjstype i henhold til miljømæssige hensyn.

Løsning 1: Fastholdelse af tidsbegrænsning uden differentiering af takst ift. køretøjstype efter færdselsloven.

Forvaltningen har ud fra en omkostningsberegning konkluderet, at taksten for en parkeringslicens for alle køretøjer kan sættes til 600 kr./år. Dette svarer til taksten tilbage i 2023, inden de differentierede takster blev indført.

Løsningsforslag 1 betyder derfor, at differentieringen af taksten ud fra køretøjstype rulles tilbage, og taksten fastsættes til tidligere takst på 600 kr./år for alle køretøjstyper.

Konsekvenserne ved løsningen er:

- Der takst-differentieres ikke længere mellem elbiler og fossile køretøjer.
- Forskellen mellem nuværende forhøjede takst for fossilbiler og den justerede takst skal tilbagebetales.
- De offentlige parkeringspladser ændrer ikke status og vil fortsat være reguleret af en tidsbegrænsning. Der skal derved ikke etableres betalingsmuligheder, og nuværende skiltning kan bevares i licensområderne.
- Vurderes til at være den mest effektive parkeringsregulering i et parkeringslicensområde.

Løsning 2: Erstatte tidsbegrænset parkering på offentlig vej med betalingsparkering efter vejloven for at fastholde differentieret takst ud fra køretøjstype i henhold til miljømæssige hensyn

Ønskes det at fastholde differentiering af taksten for parkeringslicenser ud fra køretøjstype på baggrund af miljømæssige hensyn forudsætter det, at tidsbegrænsningerne i henhold til færdselsloven i licensområderne erstattes af betalingsparkering efter vejloven.

Løsningsforslag 2 betyder derfor, at der i stedet for tidsbegrænsning på parkeringspladserne på offentlig vej indføres betalingsparkering i licensområderne. Herved kan taksten på parkeringslicenser differentieres efter køretøjstype på samme måde som i dag.

Konsekvenser ved løsningen er:

- Hvis tidsbegrænsningerne i licensområderne erstattes af betalingsparkering, kan det forringe vilkårene for parkering for beboere og erhverv i licensområderne. Det skyldes, at betalingsparkering ikke sætter begrænsninger for det tidsrum, der parkeres i. Længerevarende parkeringer for f.eks. handlende og pendlere kan betyde, at det bliver sværere for beboere og erhvervsdrivende i området at finde en ledig parkeringsplads.
- Der skal etableres betalingsmuligheder (betalingsstandere) i licensområderne.
- Skiltning skal ændres i alle licensområder.
- Indførelsen af betalingsparkering gælder fremadrettet, og der vil derfor ligeledes skulle ske tilbagebetaling af forskellen mellem nuværende forhøjede takst for fossilbiler og den justerede takst.
- Gæster til beboerne i licensområder vil have mulighed for at parkere tidsubegrænset, da de med betalingsparkering blot kan betale for den tid, de parkerer. Dette vil være en fordel for beboerne og deres gæster i områderne.

Forvaltningernes anbefaling

Forvaltningerne anbefaler løsningsforslag 1 som en lovliggørende foranstaltning her og nu i forhold til kommunens parkeringslicenser. Dette er begrundet med, at løsningen som helhed tilvejebringer de bedste parkeringsforhold for beboere og besøgende i byens licensområder. Dette skal ligeledes ses i lyset af, at langt størstedelen af de parkeringslicenser, der udstedes, sker til beboere med fossildrevne køretøjer.

Herudover vil løsningsforslag 1 kunne gennemføres uden større investeringer i forhold til skiltning, afmærkning og opsætning af betalingsautomater, modsat løsningsforslag 2.

Løsningsforslag 2 vil kræve en nærmere undersøgelse af anlægsudgifter, før der kan lægges en tidsplan for udførsel, og der kan sættes konkrete tal på anlægsøkonomien.

Det anbefales samtidigt, at evt. fremtidige miljø- og klimamæssige tiltag i forhold til parkeringslicenser indarbejdes i en kommende parkeringsstrategi. Herved kan parkeringslicenser i højere grad ses i et større perspektiv i forhold til parkering på offentlig vej og bruges som et egentligt redskab ind i understøttelsen af miljø- og klimahensyn.

Økonomi

Uanset hvilken løsningsforslag der besluttes, vil det betyde en tilbagebetaling til de licensholdere, som ikke har et nulemissionskøretøj.

Da kun ca. 3,5% af den samlede omsætning kommer fra nulemissionskøretøjer og omsætningen fra 2024 til i dag er på ca. 5.800.000 kr. vil det svare til et beløb på ca. 2.800.000 kr., som skal tilbagebetales.

Med justeret takst på fossile køretøjer, vil det betyde et årligt fald i licensindtægt på ca. 1.500.000 kr.

Hvis løsningsforslag 2 besluttes, skal taksten for parkeringslicenser for henholdsvis elbiler og fossildrevne køretøjer besluttes selvstændigt. Samtidig skal der tages stilling til timetaksten i de enkelte licensområder til betalingsparkering, før der kan laves beregninger for forventet omsætning. Udgifter vil være afhængige af etablering af betalingsautomater og justeret skiltning, som skal planlægges for hvert område, før der kan beregnes omkostninger. Løsningsforslag 2 kræver derfor særskilt politisk beslutning omkring takster for både parkeringslicenser og timebetaling, før der kan blive fremlagt samlet økonomi for forslaget.

Punkt 7: B-sag: Opklassificering af offentlig sti langs Odense Kanal

82.01.00-A00-1-25

Sagsresumé

Denne sag handler om stien langs Odense Kanal, der foreslås deklareret som offentlig sti og optaget i kommunens vejfortegnelse.

Stien benyttes i dag som rekreativ sti af offentligheden, men er formelt en arbejdsvej for Odense Havn A/S (herefter Odense Havn). Odense Havn bruger kun vejen i begrænset omfang. Derfor er vedligehold af vejen og klipning af bevoksning i rabatten yderst begrænset.

Det er By- og Kulturforvaltningens anbefalingen, at stien bliver deklareret som offentlig sti og optaget i kommunens vejfortegnelse.

Med optagelse af stien i vejfortegnelsen vil Odense Kommune påtage sig ansvaret for driften. På den måde vil kommunen kunne sikre offentlighedens fremkommelighed på stien.

Med sagen skal udvalget tage stilling til den fremtidige deklarationsstatus for stien langs Odense Kanal.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at stien langs Odense Kanal deklarereres som offentlig sti og optages i vejfortegnelsen.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Der løber i dag en sti langs Odense Kanal, der hovedsageligt benyttes af offentligheden som rekreativ sti.

Stien er en arbejdsvej, som Odense Havn ejer. Vejens primære formål er, at Odense Havn skal kunne drifte og vedligeholde brinker og bolværk langs kanalen. Arbejdsvejen anvendes både af Odense Havn, men også af offentligheden som en sti.

Stien er ca. 7 km lang og hovedsageligt en grusvej. Den starter ved Odense Roklub for enden af Kanalvej – og slutter ved kommunegrænsen til Nordfyns Kommune. Se illustration af stien på nedenstående kort.

Kort over stiens forløb:

Offentligheden benytter i stort omfang stien bl.a. som cykelforbindelse mellem byen og den nordvestlige del af kommunen og som rekreativ sti. Stien fremgår desuden af flere nationale cykelrutekort.

For at kunne optage stien i den centrale vejfortegnelse anbefaler forvaltningen, at stien deklarerer som en offentlig sti, hvor færdselsretten for offentligheden sikres. Der vil være omkostninger til landinspektør i den forbindelse.

For at kunne optage stien i den centrale vejfortegnelse kræver det udvalgets godkendelse.

Udgangspunktet i vejloven er, at kommunen skal eje den jord, hvorpå deres veje og stier ligger. Der kan dog være særlige forhold, der gør sig gældende, hvor man sikrer samme rettigheder og forpligtelser via tinglysning. Odense Havn ønsker at bevare ejerskabet af det areal, hvorpå stien ligger. Odense Havn har behov for at drifte bolværket og brinken langs stien og sikre sine rettigheder i den forbindelse.

Ved at stien optages som offentlig sti i vejfortegnelsen sikrer Odense Kommune offentlighedens fremtidige brug af stien. Hvis stien fortsætter som en arbejdsvej for Odense Havn, kan man risikere at Odense Havn på et tidspunkt ikke ønsker offentlighedens adgang, og de vil have mulighed for at afspærre stien og nægte offentlighedens brug af stien.

Hvis stien optages i vejfortegnelsen, vil Odense Kommune have pligt til at drifte stien. Odense Kommune vil skulle drifte stien som rekreativ sti og dermed sørge for at huller i vejen fyldes op og at beplantning i rabatten klippes i fornødent omfang. Der er stibelysning på den del af stien, der er asfalteret fra roklubben til Nistedvej. Belysningen er koblet til gadelys i området og driftes derfor af kommunen.

Citykorpset vedligeholder stien indenfor sit budget med opfyldning af huller og klipping af grene, der vokser ind over stien.

Økonomi

Der vil være udgifter til landinspektør i forbindelse med sagen.

Herudover har sagen ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Punkt 8: B-sag: Ansøgning om opsætning af antennemaster i boligområder i Odense NØ

02.00.00-G01-10-24

Sagsresumé

Denne sag handler om opsætning af antennemaster i boligområder.

Forvaltningen har modtaget to ansøgninger om opsætning af antennemaster i boligområder med tæt/lav bebyggelse i Odense NØ.

Den første ansøgning er indsendt af Cellnex, som har ansøgt om opsætning af en antennemast på 48 meter på Borsvinget 41.

Den anden ansøgning er indsendt af TDC, som har ansøgt om opsætning af en antennemast på 42 meter på Lunden 8X.

Begge ansøgninger skal sikre bedre mobildækning i området. Dette hensyn skal dog vejes op mod den visuelle indvirkning, som to master med en betydelig højde vil have på et boligområde med tæt/lav bebyggelse.

Sagen har tidligere været forelagt til drøftelse hos udvalget på møde den 30. oktober 2024. Det blev her tilkendegivet, at forvaltningen skulle arbejde videre med scenarie 3, som nævnt i sagsfremstillingen, dvs. tilladelse til begge antennemaster.

Udvalget skal med denne sag beslutte, hvilket af de tre scenarier nævnt i sagsfremstillingen, som skal godkendes, dvs. om der skal meddeles tilladelse til én eller begge antennemaster, eller der skal meddeles afslag på begge antennemaster.

Effekt

En storby i vækst

Sagen sikrer, at de nye boligområder i det østlige Odense udvikles og udnyttes i en tidssvarende kvalitet og anvendelsen i forhold mobiledækning i området.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at der gives tilladelse til begge antennemaster (Scenarie 3).

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har modtaget to ansøgninger om opsætning af antennemaster i boligområder med tæt/lav bebyggelse i Odense NØ på henholdsvis Borsvinget 41 og Lunden 8X. Der er tale om både ejerboliger og lejeboliger, fordelt på parcelhuse og rækkehuse.

Sagen har tidligere været forelagt til drøftelse hos udvalget på møde den 30. oktober 2024. Det blev her tilkendegivet, at forvaltningen skulle arbejde videre med scenarie 3, som nævnt i sagsfremstillingen, dvs. tilladelse til begge antennemaster. Siden drøftelsessagen har forvaltningen foretaget yderligere afdækning af sagen og i den forbindelse er der gennemført en partshøring af beboere i området for den ønskede placering af de to antennemaster. Forvaltningen har i den forbindelse modtaget én samlet indsigelse fra 81 beboere og 4 særskilte indsigelser ift. den ene placering, ligesom der er modtaget to indsigelser ift. den anden placering. Høringen gennemgås særskilt nedenfor.

Højden på masten sikrer den bedst mulige dækning.

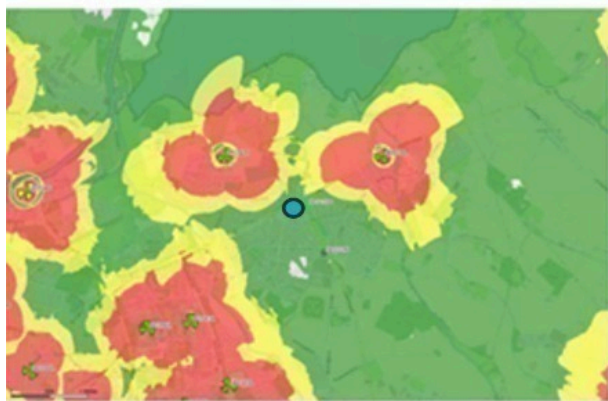
Der er ingen gældende lokalplan for området, hvor masten er placeret. Området ligger dog mellem to lokalplanområder, hvor det vil kræve en dispensation at opsætte en mast i begge områder. Se kort nedenfor.

Ansøgning er vedlagt som bilag.

I forbindelse med gennemgangen af sagen er ansøgeren blevet bedt om at fremsende dækningskort og illustrationer for den ønskede mast.

Dækningskort, som viser området antennen dækker:

**Nuværende dækning for det nordøstlige Odense.
2100MHz**

Signatur forklaring:

- Viser indendørs data/tale dækning baseret på et 1970 hus.
- Viser indendørs tale dækning baseret på et 1970 hus.
- Viser udendørs dækning for tale/data

Husk på at der er 100 gange mere indtrængningstab ved 2020 huse, samt kravet til eget kapacitetsbehov, når I ser på dækningskortet.

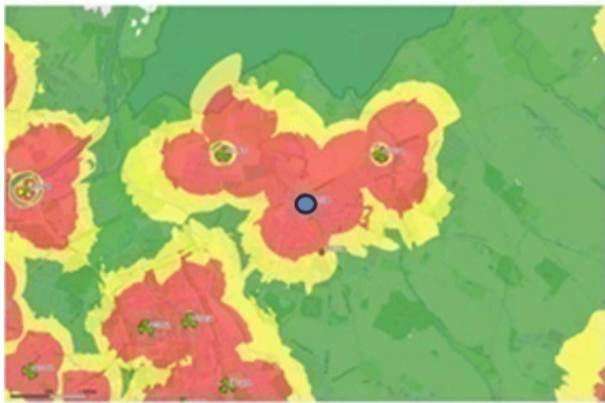
Den ønskede antennemast er markeret med turkis.

Rød markering viser indendørs data/tale dækning baseret på et 1970 hus.

Gul markering viser indendørs tale dækning baseret på et 1970 hus.

Grøn markering viser udendørs tale/data dækning.

Forventet fremtidig dækning i området inkl. JE0233D. 48m mast.
2100MHz

Signatur forklaring:

- Viser indendørs data/tale dækning baseret på et 1970 hus.
- Viser indendørs tale dækning baseret på et 1970 hus.
- Viser udendørs dækning for tale/data

Husk på at der er 100 gange mere indtrængningstab ved 2020 huse, samt kravet til øget kapacitetsbehov, når I ser på dækningskortet.

Den ønskede antennemast er markeret med turkis.

Rød markering viser indendørs data/tale dækning baseret på et 1970 hus.

Gul markering viser indendørs tale dækning baseret på et 1970 hus.

Grøn markering viser udendørs tale/data dækning.

Ansøgning Lunden 8X:

Ansøger har på vegne af Cellnex ansøgt om at opsætte en antennemast på 42 meter på Lunden 8x.

Visualisering af antennemasten på den ønskede placering fremgår herunder:

Højden på masten sikrer den bedst mulige dækning.

Der er ingen gældende lokalplan for området, hvor masten er placeret. Området ligger dog mellem to lokalplanområder, hvor det vil kræve en dispensation at opsætte en mast. Se kort nedenfor.

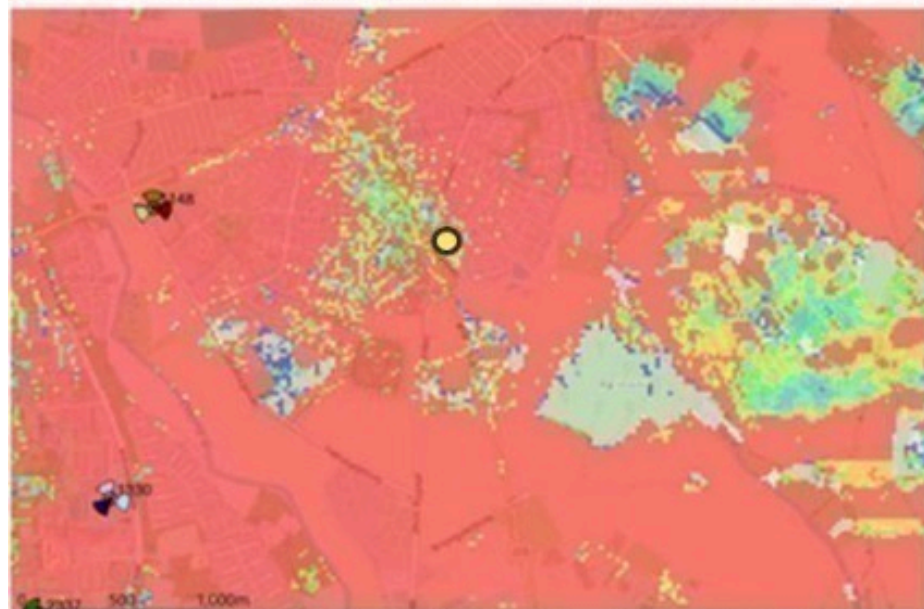
Ansøgning er vedlagt som bilag.

I forbindelse med gennemgangen af sagen er ansøgeren blevet bedt om at fremsende dækningskort og illustrationer for den ønskede mast.

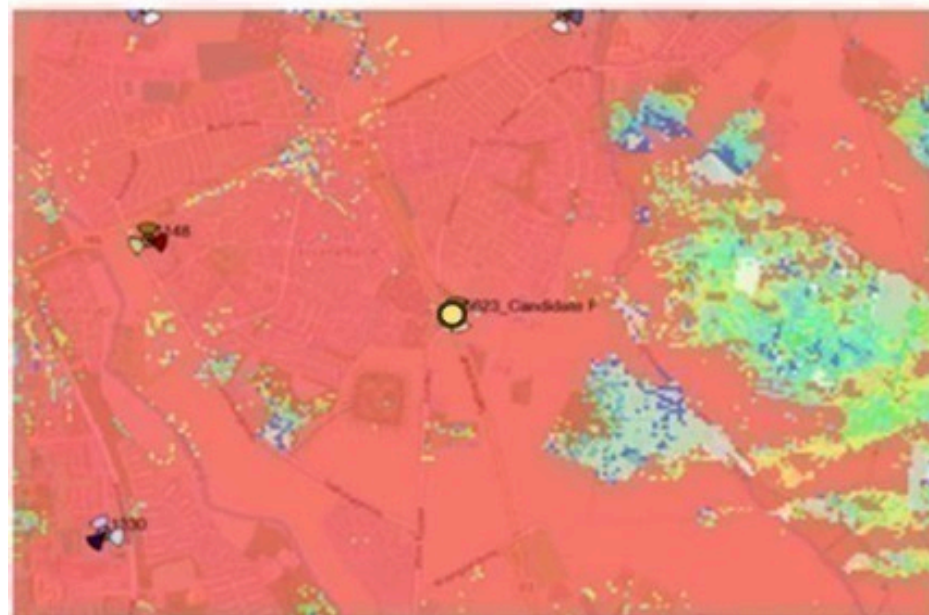
Dækningskort, som viser området antennen dækker:

Mobildækningen i området

Eksisterende og kommende mobildækning er illustreret på hhv. Figur 2 og Figur 1.

Figur 2 Nuværende dækning på ansøgt placering. Rød: God datakapacitet. Grøn- og blålige farver er mangelfuld kapacitet.

Figur 1 Kommende dækning på ansøgt placering. Rød: God datakapacitet. Grøn- og blålige farver er mangelfuld kapacitet. |

Den ønskede antennemast er markeret med gul.

Udtalelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur

Dækningskortene for begge antennemaster har været sendt til udtalelse ved Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur.

Styrelsen har i den forbindelse udtalt, at jo større masterne er, jo bedre dækning vil de give. Styrelsen overlader dog til kommunen at vurdere, om de ansøgte master med den ønskede højde skal tillades.

Styrelsen udtaler desuden, at "Odense Kommune nævner i mailen af 8. april 2024, at der ca. er 1 km. mellem de to ansøgte positioner. I den forbindelse skal SDFI gøre opmærksom på mastelovens § 1, hvoraf det fremgår, at "Formålet med loven er gennem rammer for fælles udnyttelse af master opstillet til radiokommunikationsformål og opsætning af

antennesystemer på bygninger og andre høje konstruktioner at sikre optimal radiokommunikation samtidig med, at det samlede antal master og disses påvirkning af omgivelserne begrænses mest muligt”.

Som kommune kunne I henvende jer til Hi3G og TDC NET for at høre, om der er mulighed for at fællesudnytte én mast i området, hvor begge teleselskaber ønsker en forbedret dækning, i stedet for at der etableres to master i området.”

Høring af ansøgerne om fællesudnyttelse af én mast

Forvaltningen har på opfordring fra Styrelsen hørt ansøgerne, om der er mulighed for at fællesudnytte én mast i området.

Ansøgerne har i den forbindelse udtalt, at de ønsker at fastholde deres ansøgninger, da det giver den bedste dækning for deres kunder.

Partshøring

Ansøgningerne har været sendt i partshøring blandt ”nærmeste” beboere til den ønskede placering for de to ansøgte master.

I den forbindelse er der modtaget indsigelser.

Borsvinget 41

Ved masten på Borsvinget 41 er der kommet én samlet indsigelse fra 81 naboer, som er en del af grundejerforeningen i området. Herudover er der kommet 4 særskilte indsigelser. Indsigelserne kan i hovedtræk sammenfattes til følgende forhold:

- Grundejerforening mener, at omfang af hørte naboer burde være udvidet til et større område.

Forvaltningen bemærker hertil, at omfanget af høringen er afgrænset af Ring 3 og Kertemindevejen mod vest og nord. Der er derfor kun foretaget høring af naboer mod syd og øst, da øvrige beboere mod vest og nord er adskilt fra antennemasten med en støjskærm og en støjbelastet vej, ligesom de bor i en forholdsvis stor afstand på 120 meter til antennemasten. Det er Odense Kommune, som ud fra en saglig vurdering afgør, hvem der skal høres i en given sag. I en eventuel klagesag vil Planklagenævnet kunne tage endelig stilling til dette spørgsmål.

- Sundhedspåvirkning fra masten bedes taget i betragtning.

Forvaltningen bemærker hertil, at Styrelsen og sundhedsmyndighederne har afgjort, at sundhedspåvirkninger ikke skal indgå i kommunens behandling af ansøgninger om antennemaster, da det er vurderet, at der ikke er sundhedsfare i forbindelse med antennemasterne.

- Masten vil medføre værdiforringelse og erstatningskrav vil blive fremsendt, hvis der gives tilladelse.

Forvaltningen bemærker hertil, at en eventuel værdiforringelse i forbindelse med opsætning af antennemaster ikke er et hensyn, som kan inddrages i behandlingen af en byggesag, herunder behandlingen af byggesagen om antennemasterne. Antennemasternes visuelle udtryk og eventuelle skyggegener vil dog indgå i den samlede vurdering ifm. byggesagsbehandlingen.

Forvaltningen bemærker hertil, at en antennemast vil have en vis synlighed, som dog i et vist omfang vil være begrænset af bebyggelse og træer i området. Antennemasten vil ikke give væsentlige skyggegener.

- Grundejerforeningen mener, at masten er placeret på deres areal og derfor kræver deres tilladelse. De mener desuden, at antennemasten vil være i strid med lokalplan 46-382.

Forvaltningen bemærker hertil, at sagen desværre har været oprettet på en forkert matrikel. Dette har dog ikke haft nævneværdig betydning for partshøringen, da den ønskede placering for masten ligger 30 meter fra den matrikel, hvor masten ved en fejl er blevet oprettet på. Ifm. partshøring er kort med korrekt placering desuden medsendt i høringsmaterialet.

Den ønskede placering for antennemasten ligger på areal ejet af Odense Kommune. Odense Kommune er indstillet på at sælge arealet til ansøgeren.

Den ønskede placering for antennemasten ligger udenfor området for lokalplan 46-382.

Der er ikke nogen lokalplan for området for den ønskede placering for antennemasten. Antennemasten er derfor ikke i strid med lokalplan 46-382 eller andre lokalplaner.

Lunden 8X

Ved masten på Lunden 8X er der kommet to indsigelser fra naboerne. Indsigelserne kan sammenfattes til følgende mest relevante forhold:

- Indsigeren mener masten vil være i strid med den gældende lokalplan.

Forvaltningen bemærker hertil, at masten er placeret udenfor den gældende lokalplan, så den er ikke i strid med den gældende lokalplan.

- Masten vil medføre værdiforringelse og erstatningskrav vil blive fremsendt hvis der gives tilladelse.

Forvaltningen bemærker hertil, at en eventuel værdiforringelse i forbindelse med opsætning af antennemaster ikke er et hensyn, som kan inddrages i behandlingen af en byggesag, herunder behandlingen af byggesagen om antennemasterne.

Antennemasternes visuelle udtryk og eventuelle skyggegener vil dog indgå i den samlede vurdering ifm. byggesagsbehandlingen.

Forvaltningen bemærker hertil, at en antennemast vil have en vis synlighed, som dog i et vist omfang vil være begrænset af bebyggelse og træer i området. Antennemasten vil ikke give væsentlige skyggegener.

- Sundhedspåvirkning fra masten bedes taget i betragtning.

Forvaltningen bemærker hertil, at Styrelsen og sundhedsmyndighederne har afgjort, at sundhedspåvirkninger ikke skal indgå i kommunens behandling af ansøgninger om antennemaster, da det er vurderet, at der ikke er sundhedsfare i forbindelse med antennemasterne.

Ansøgernes bemærkninger til indsigelserne

Ansøgerne har fået forelagt indsigelserne fra beboerne. Indsigelserne har ikke ændret på ansøgernes ønske om at fastholde hver deres antennemast.

Forvaltningens vurdering af sagen

Forvaltningen har sammen med flere ansøgere gennem 2 år arbejdet på at finde egnede placeringer af antennemaster i området. Det har ikke været muligt at finde høje bygninger eller erhvervsområder, som ligger tæt nok på til at dække området. De to ansøgte placeringer er vurderet til umiddelbart at være bedst egnede ift. dækningen.

Forvaltningen vurderer, at der er tre mulige scenarier angående de to nævnte ansøgninger:

Scenarie 1

Nuværende mobildækning i området fastholdes, hvorfor der meddeles afslag på ansøgningerne. Dette giver mindre mobildækning for besøgende og gæster i området, som ikke er logget på lokal internetforbindelse. Fastboende vil ikke opleve udfordringer med den nuværende mobildækning.

Scenarie 2

Der gives alene tilladelse til én fælles antennemast. Forvaltningen anbefaler, at man anvender antennemasten på Lunden 8X som fælles mast, da denne giver den bedste samlede dækning. Dette giver dog mindre mobildækning for besøgende og gæster i den nordlige del af området, som ikke er logget på lokal internetforbindelse. Mobildækningen for gæster vil dog blive forbedret sammenlignet med nuværende dækning.

Såfremt man ønsker at imødekomme hovedparten af beboerne kan scenarie 2 vælges.

Scenarie 3

Der gives tilladelse til begge antennemaster. Dette sikrer nødvendig, bedst og bredest mulig dækning for besøgende og gæster i området, som ikke er logget på lokal internetforbindelse.

Forvaltningens anbefaling

Forvaltningen anbefaler scenarie 3, dvs. der gives tilladelse til begge antennemaster.

Dette sikrer den bedste dækning.

Der lægges desuden vægt på, at Erhvervsstyrelsen har udtalt, at de ønsker at bidrage til en forbedret mobildækning. En bedre mobildækning vil skabe en merværdi for borgere, turisme og erhvervsliv. En bedre mobildækning kan være en fordel for kommunens egen opgavevaretagelse, fx i forbindelse med hjemmepleje mv.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Udtalelse fra Styrelsen

Svar på indsigelser - Lunden 8X

Svar på indsigelser - Borsvinget 41

Indsigelser - Lunden 8X

Indsigelser - Borsvinget 41

Ansøgning Lunden 8X

Ansøgning Borsvinget 41

Punkt 9: C-sag: Drøftelse af anlægforslag til budget 2026

00.00.00-P20-1-25

Sagsresumé

Med denne sag skal udvalget drøfte anlægforslag til budget 2026.

I dette års anlægskatalog præsenteres der 22 anlægforslag, der hver især enten understøtter Odensemålene eller sikrer, at Odense Kommune har den fornødne kapacitet i forhold til bygningsmasse og infrastruktur. Hertil indgår der anlægforslag fra Børn- og Ungeudvalget og Ældre- og Handicapudvalget, som By- og Kulturudvalget er medindstiller af.

Anlægforslagene indgår herefter i budgetbidragssagens behandling, som er dagsordenssat til den 18. juni 2025.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter anlægforslagene, der herefter vil indgå som del af udvalgets budgetbidrag.

Beslutning

By- og Kulturudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

I Økonomiudvalgets rammeudmelding den 19. februar 2025 har udvalgene som vanligt fået mulighed for at bidrage med anlægforslag til budget 2026.

Anlægforslagene skal opfylde et eller flere af nedenstående tre kriterier:

1. Understøtte et eller flere af Odensemålene.
2. Sikre, at Odense Kommune har den fornødne kapacitet i forhold til bygningsmasse og infrastruktur.
3. Have særligt fokus på kommunens leverandørstrategi og udfordringerne med manglende kapacitet på egne tilbud indenfor det specialiserede socialområde.

Den 9. april 2025 havde udvalget en indledende drøftelse af anlægforslag til budget 2026. På baggrund af denne drøftelse har forvaltningen arbejdet med at opdatere nye og eksisterende anlægforslag til By- og Kulturudvalgets budgetbidrag. Anlægforslagene er nu beskrevet i bilag 1. Forvaltningen vil på mødet fremlægge ændringer siden sidst.

Samlet fremlægges der 22 anlægforslag fra By- og Kulturudvalget. Økonomien er forsat ved at blive kvalificeret for nogle af anlægforslagene.

Forslagene fordeler sig mellem de to første af Økonomiudvalgets udmeldte kriterier og strækker sig over udviklende tiltag til sikkerhedsmæssige og lovpligtige tiltag og øvrige forpligtigelser.

Anlægforslag der understøtter et eller flere af Odensemålene

Udviklende tiltag:

- Bymidteplan: Udviklingsplan og realisering
- Bymidteplan: Permanente byrumstiltag i Kongensgade
- Bymidteplan: Realisering af oplevelsesrige passager
- Bymidteplan: Nye afprøvninger af byrumstiltag
- Udvikling og forskønnelse af korridorer til bymidten
- Forskønnelse af P-hus i St. Gråbrødrestræde i gadeniveau
- Ny åben trappe og landingsplads ved den gamle banegård
- Byrum i Kottesgade etape 3 og 4
- Bedre sammenhæng mellem by og indre havn via Lerchesgade
- Børnenes Nonnebakken i relation til verdensarvsprojektet

Sikkerhedsmæssige tiltag:

- Trafik: Stiforbindelser og krydsning ved Munkebjergvej og Hestehaven
- Trafik: Tunnel ved Munkebjergvej - sammenhængende stiforbindelse på tværs af Munkebjergvej v. Glisholmvej og syd for Drejebænken
- Brandts – skift af smedjersvinduer og renovering af facade

Lovpligtige tiltag og øvrige forpligtigelser:

- Forpligtigelser i forbindelse med Fremtidens Vollsmose
 - Klargøring af vejareal der skal overdrages
 - Tilpasning til ny spildevandshåndtering
- Forebyggelse og håndtering af påbud i kommunale ejendomme
- Første skridt i implementering af nye EU-direktiver vedr. energibesparelsetiltag i offentlige bygninger

Anlægsforslag der sikrer, at Odense Kommune har den fornødne kapacitet i forhold til bygningsmasse og infrastruktur:

- Øvelokaler i Bellinge
- Fritidsfaciliteter
 - For-projektering af ekstra hal i Højby
 - For-projektering af ekstra hal i Bellinge
 - For-projektering af ekstra hal i Paarup
- Trafik: Etablering af signalanlæg i krydset ved Stenløsevej / Dahlsvej / Skt. Klemens vej
- Trafik: Ombygning af kryds med udvidelse af signalanlæg ved Stenløsevej/Hjallesegade som følge af Vejdirektoratets udvidelse af motorvejen syd om Odense.
- Trafik: Adgang til parkeringsplads via ændret kryds og signalregulering v. Gustav Johannsens Vej og Odense Zoo
- Udvidelse med to etager på P-hus i St. Gråbrødrestæde

I bilag 1 findes den fulde oversigt over By- og Kulturudvalgets forslag til anlægsforslag til budget 2026.

I bilag 2 præsenteres udvalget for en række anlægssønsker fra foreningsområdet, som forvaltningen er bekendt med, men som i sagens natur ikke er en del af de kommunale anlægsforslag. Økonomien er vurderet af foreningerne selv.

I bilag 3 præsenteres Folkeoplysningsudvalgets udtalelse om forslag til anlægsprioritering. Udtalelsen er generelt på anlæg, der støtter det folkeoplysende formål.

Anlægsforslagene vil indgå i udvalgets budgetbidrag, der behandles og godkendes den 18. juni 2025.

Økonomi

Sagen indgår i de videre drøftelser om By- og Kulturudvalgets budgetbidrag og herefter Økonomiudvalgets Budgetforslag for 2026. De økonomiske konsekvenser herunder for kommunens kassebeholdning opgøres derfor ikke særskilt for denne sag.

Bilag

Bilag 1 Anlægsforslag til drøftelse_BKU 210525

Bilag 2 Anlægssønsker fra foreningsområdet

Bilag 3 Folkeoplysningsudvalgets udtalelse om forslag til anlægsprioritering i budget 2026

Punkt 10: C-sag: Foretræde - Odense Symfoniorkester forud for ny aftaleperiode

20.03.05-P27-1-24

Sagsresumé

Denne sag handler om indgåelse af en ny 4-årig aftale om driftstilskud med Odense Symfoniorkester, da den nuværende aftale udløber 31. december 2025. Aftalen skal gælde fra 1. januar 2026 – 31. december 2029.

Odense Symfoniorkester har foretræde for udvalget for at præsentere institutionens visioner, fokusområder og aktivitetsmål for den kommende aftaleperiode. Sagen behandles politisk for, at By- og Kulturudvalget kan drøfte eventuelle ønsker til aftalens kulturpolitiske retning.

Da Odense Symfoniorkester på mødet præsenterer egne ønsker og planer for fremtiden, indeholder denne sagsfremstilling primært fakta og nøgletal om symfoniorkesteret til udvalgets baggrundsviden.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at udvalget drøfter sagen og eventuelt anviser kulturpolitisk retning for aftalen.

Beslutning

By- og Kulturudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Odense Symfoniorkester er en selvejende institution med en aftale om driftstilskud med Odense Kommune. Orkestret holder til i Odense Koncerthus og spiller koncerter i Odense og på Fyn i kraft af deres rolle som landsdelsorkester. Symfoniorkesteret har 65 fastansatte musikere, som spiller klassisk musik på allerhøjeste niveau.

Odense Kommune yder et årligt driftstilskud til Odense Symfoniorkester på 34.618.851 kr. inkl. moms (2025-niveau). Derudover får institutionen et huslejetilskud på 3.528.180 kr. (2025-niveau).

By- og kulturudvalget besluttede den 8. november 2023 at reducere det årlige driftstilskud med på 1 mio. kr. fra og med 2025.

By- og kulturudvalget besluttede den 26. februar 2025 at yde et treårigt ekstra tilskud i perioden 2025-2027 til symfoniorkesteret på 125.000 kr. gennem Kulturpakken fra budget 2025.

Driften af Odense Symfoniorkester finansieres af:

- a. Et driftstilskud fra Odense Kommune
- b. Et driftstilskud fra staten
- c. Egenindtægter fra billetsalg, sponsorater og fonde

Aftaler om driftstilskud er bygget op omkring udviklings- og aktivitetsmål, der beskriver, hvad det kommunale tilskud skal anvendes til. Formålet er blandt andet at sikre, at tilskuddet anvendes til formål, som kommunen lovligt kan støtte, og at Odense Symfoniorkesters aktiviteter bidrager til udmøntning af Odense Kommunes kulturpolitik.

Som forberedelse til foretræde har symfoniorkesteret sendt et oplæg til By- og Kulturudvalget (Bilag 1)

Symfoniorkesteret vil på foretrædet selv fortælle om deres vision og udviklingsønsker for den kommende aftale om driftstilskud. By- og Kulturudvalget kan i forbindelse med foretrædet drøfte eventuelle ønsker til kulturpolitisk retning for den kommende aftales fokusområder, herunder om der er ønsker relateret til Kulturpolitikens fire fokusområder:

1. Større international opmærksomhed på Odenses Kulturliv
2. Styrkelse af vilkårene for vækstlag og fødekæde

3. Kunst og kultur i hele kommunen
4. Kunst og kultur skal ses og mærkes i byrummene

Symfoniorkesterets rolle og opgaver

Symfoniorkesterets overordnede virke er at spille en central rolle i det danske musikliv og bidrage til at bringe klassisk musik ud til et bredt publikum gennem deres koncerter, pædagogiske initiativer. I den forgangne aftaleperiode har orkesterets vision været at skabe unikke musikoplevelser i en international kontekst samt at udvikle musikken som kunstart. Samtidig har orkesteret villet øge den klassiske musiks tilgængelighed, omdømme og relevans for alle publikumsgrupper.

Orkestret spiller en bred vifte af musik, fra klassiske symfonier til moderne værker, og de samarbejder ofte med både nationale og internationale solister og dirigenter. Deres repertoire spænder over alt fra Beethoven og Mozart til nyere komponister. Chefdirigenten i orkesteret er Pierre Bleuse, som har stor international erfaring og dirigeret en lang række orkestre over hele verden.

Udover deres koncerterne i Koncerthuset, deltager orkestret også i forskellige festivaler og events rundt om i landet. De har også en stærk pædagogisk profil og tilbyder en række programmer for børn og unge, herunder forskellige skolekoncerter. Formålet med dette arbejde er med til at fremme musikalsk dannelse og interesse for klassisk musik blandt de yngre generationer.

Derudover laver symfoniorkesteret også løbende indspilninger, som både omfatter studieindspilninger og liveoptagelser fra koncerter.

Symfoniorkesteret har også arbejdet for at øge sin egenindtjening gennem øget omsætning, udvide sit erhvervssamarbejde og fundraise, hvilket også var beskrevet som en af de ønskede effekter ifm. orkesterets overgang til selveje i 2021. Både ledelsen og bestyrelsen har et fokus på at realisere dette. I perioden som selvejende institution har symfoniorkesteret realiseret følgende.

Tabel over fonds- og sponsorindtægter for Odense Symfoniorkester i mio. kr.

	2021	2022	2023
Fondsindtægter	0,1	5,7	0,1
Sponsorindtægter	Ikke udspecificeret	0	0,2

Ændrede forhold ift. tidligere aftaleperioder

Som konsekvens af regelforenkling i staten ophører Slots- og Kulturstyrelsen med at lave en række rammeaftaler, herunder symfoniorkestrenes. I stedet overgår staten til at lave årlige bevillingsbreve til symfoniorkesteret fra 1. januar 2026.

Af samme årsag har staten vedtaget en ændring i den kommunale lånebekendtgørelse. Det betyder, at kommuner ikke længere skal have Ankestyrelsens godkendelse til at indgå tilskudsaftaler på mere end tre år. Derfor indgår Odense Kommune den kommende aftale med Odense Symfoniorkester for en fireårig periode. Aftalen indgås af forvaltningen uden yderligere beslutning fra byrådet eller By- og Kulturudvalget jf. den nye praksis for indgåelse af flerårige aftaler om driftstilskud på kulturområdet, som byrådets vedtog den 26. marts 2025.

Nøgletal for Odense Symfoniorkesters aktiviteter:

	2019	2020	2021	2022	2023
Antal koncerter/forestillinger i alt	182	67	53	145	113
Publikum i alt	83.862	26.375	21.237	74.935	59.022
- heraf børn og unge-publikum	25.696	7.878	3.135	25.855	21.356

Tabel over nøgletal for Odense Symfoniorkesters økonomi i mio. kr.

	2020 (i dette år var OS stadig en kommunal institution)	2021	2022	2023
Driftstilskud Odense Kommune	17,6	30,7	31,6	32,9
Huslejetilskud, Odense Kommune	3,3	3,2	3,2	3,2
Driftstilskud staten (ekskl. tilskud fra aktivitetspulje pga. COVID-19)	22,8	22,5	22,7	24
Egenindtægter (inkl. fonds- og sponsorindtægter)	1,9	3,1	11,3	7,7

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Bilag 1 - Odense Symfoniorkester

Punkt 11: C-sag: Oprydning i politikker og strategier under By- og Kulturudvalget

00.13.00-G01-11-25

Sagsresumé

Denne sag omhandler By- og Kulturudvalgets politikker og strategier.

For at sikre at politiske visioner føres ud i livet, er der brug for et styringssetup, der oversætter og omsætter ambitioner til praksis. Styringssetuppet skal være en enkel og overskuelig styringsramme for forvaltningens arbejde, som ikke skaber unødigt bureaukrati og mister sin mening og formål.

Embedsværket har kortlagt strategier og politikker på tværs af alle forvaltningerne, som udgør den samlede styringsramme for Odense Kommune. Med denne sag præsenteres By- og Kulturudvalget for kortlægningen med fokus på egne politikker og strategier. Udvalget har samlet set 24 styringsdokumenter, som fremgår af bilaget. Kortlægningen indeholder forvaltningens anbefalinger til, hvilke der kan udgå, revideres eller videreføres.

De politiske drøftelser om fastholdelse af en enkel styringsramme fortsætter i efteråret 2025 med fokus på at sikre et varigt overskueligt politikunivers.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter udvalgets politikker og strategier med fokus på at forenkle styringsrammen.

Beslutning

By- og Kulturudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Budgetindsats 2025 - Gennemgang og forenkling af kommunens styrings-setup

Det er en af kommunens primære opgaver at medvirke til at skabe positive forandringer for borgere og virksomheder. I en organisation af Odense Kommunes størrelse er det nødvendigt, at have en styringsramme, der kan føre byrådets ambitioner ud i livet. Samtidig skal styringen sørge for, at politisk prioriterede tiltag omsættes til konkrete handlinger og at der følges op på effekterne af disse.

Med budget 2025 besluttede byrådet at gennemføre en ”gennemgang og forenkling af kommunens styrings-setup” samt en oprydning og reduktion af politikker og strategier. Forvaltningerne har siden arbejdet på en kortlægning af politikker og strategier. Den har vist, at der i alt er 133 væsentlige styringsdokumenter i Odense Kommune. Der er tale om politisk besluttede dokumenter, som er en væsentlig del af forvaltningernes samlede styringsramme.

Ambitionen med budgetindsatsen er ”en markant reduktion” i antallet af politikker og strategier og derved sikre en mærkbar forenkling af den samlede styringsramme. Oprydningen af politikker og strategier skal derudover ses i sammenhæng med den igangværende revidering af kommunens styringsunivers.

Med denne sag præsenteres udvalget for en kortlægning af By- og Kulturudvalgets egne politikker og strategier med henblik på at drøfte en reduktion af antallet. Formålet med reduktionen er:

- At sikre større sammenhæng mellem politikker og strategier.
- At sikre en fortsat politisk relevans i de eksisterende politikker.
- At mindske risikoen for uoverskuelige og langsommelige beslutningsprocesser.

En mulighed for reduktion, udover afskaffelse af politikker, er at flere politikker og strategier kan samles i overordnede politikker. Ligesom der løbende tages stilling til, om en strategi er blevet del af praksis og dermed har opfyldt sit formål og kan afvikles.

Aktualitet og "solnedgangsklausuler"

I direktørgruppens forberedelse af den politiske drøftelse har der været et tydeligt ønske om, at kommunens styringsdokumenter skal have aktualitet. På den baggrund blev det drøftet, at der fremover tilføjes såkaldte "solnedgangsklausuler" til politikker og strategier. Udgangspunktet for solnedgangsklausuler kan eksempelvis være fire år. Det vil sige, at det antages, at politikker og strategier er implementeret i løbet af fire og derefter kan bortfalde – medmindre de fortsat vurderes relevante at bevare fra politisk side.

Af de 133 kortlagte styringsdokumenter er 29 vedtaget for mere end otte år siden, og 46 vedtaget for mere end fem år siden, altså for hhv. én og to byrådsperioder siden.

Vurdering af By- og Kulturudvalgets egne politikker og strategier

By- og Kulturforvaltningen har lavet en kortlægning af politikker og strategier under By- og Kulturudvalget.

Den overordnede præmis for kortlægningen af de enkelte politikker, strategier og planer har været følgende: Hvis der ikke eksekveres på dem, kan de udgå. Kortlægningen viser, at der samlet er 24 politikker og strategier. Ud af disse er 10 vedtaget i 2013 og tidligere.

Det er forvaltningens anbefaling, at disse 10 politikker og strategier alle enten udgår eller revideres. Dette er begrundet i, at de enten er udløbet eller ikke længere er tidssvarende pga. nyere planlægning eller teknologisk udvikling.

Med det afsæt anbefaler forvaltningen, at direktørgruppens forslag om "solnedgangsklausuler" følges.

Forvaltningens vurderingen af de enkelte strategier og politikker fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel over forvaltningens strategier og politikker

Kommuneplan 2020-2032 (2021)	Erstattes af Kommuneplan 2024.	Lovbestemte strategier/planer.
Fritidspolitik (2021)	Talentudviklingsstrategien kan evt. blive en del af denne.	
Arkitekturstrategi (2020)		Anbefales fastholdt. Vil kunne vurderes efter tanken om solnedgangsklausuler og/eller kan tilføjes en udløbsdato for dem, der ikke allerede har.
Handleplan for Danmarks grønneste storby (2018)		
Kulturpolitik (2022)		
Plan22+ Bygherreguide - klima og kvalitet i byudviklingen	Er pt. i høring sammen med KP24 og forventes vedtaget i 2025.	
Strategisk-Fysisk Udviklingsplan - På oplevelse i Odense	Forventes vedtaget i 2025.	
Belysningsplan for Odense Bymidte 2003 (2003)	Erstattes evt. af et tids- og teknologisvarende dokument.	Anbefales afviklet eller erstattet af hensyn til alder og aktualitet.
Belysningsplan for Odense Kommune 2008 (2008)	Erstattes evt. af et tids- og teknologisvarende dokument.	
Byrumsstrategi for Odense bymidte (2010)	Er udløbet.	
Energiplan 2012-2030 (2013)	Er udløbet og området varetages af KMF som en del af klimahandleplanen.	
Handlingsplan for mobilitet og byrum 2017-2024 (2017)	Er afsluttet.	

Strategi for bytræer (2013)	Er udløbet.	
Byomdannelsesplan 2.0 for Odense Havn (2016)	Erstattes af bydelsudviklingsplanen.	
Bæredygtig bebyggelse i Bellinge (2010)		
Grøn Blå Rekreativ Plan for området ved SDU (2010)		
Kvarterplan by-havn 2007 (2008)		
Kvarterplan Odense Nord Øst/Vollsmose (2013)	Anbefales revideret eller erstattet af en ny plan.	
Multifunktionel Bydel Vollsmose (2012)		
Udviklingsplan for Nørrebro (2019)	Anbefales revideret eller erstattet af en ny plan.	
Helhedsplan byrum Nørrebro Øst	Ikke vedtaget.	
Facilitetsstrategi (2019)	Afventer separat behandling i BKU.	Afventer separat proces
Strategi for Odense Bibliotekerne (2023)	Anbefales at blive revideret grundet nylige organisationsændringer. Dette behandles i en separat proces.	
Talentudviklingsstrategi (2019)	Kan måske blive en del af fritidspolitikken.	

Den videre proces

I forlængelse af oprydningen i Odense Kommunes politikker og strategier vil der blive iværksat et generelt arbejde, der også fremadrettet sikrer en enkel styringsramme i kommunen. Dette skal ses i tæt sammenhæng med Økonomiudvalgets beslutning om et mere enkelt effekt- og styringsunivers.

De hidtidige drøftelser af et forenklet styringsunivers har haft særligt fokus på to elementer:

- Tæt kobling mellem Bystrategi og Odensemål og færre mål.
- Større politisk ejerskab gennem mere dynamiske opfølgninger og politiske drøftelser. Realisering af en forenklet og overskuelig styringsramme bør ske i tæt sammenhæng med udarbejdelsen af et nyt styringssetup, hvor Bystrategi og Odensemål er kommunens øverste pejlemærker.

Økonomiudvalget vil i løbet af andet halvår 2025 drøfte, hvordan et forenklet styringsunivers, færre politikker og strategier bedst opnås. det som det kommende byråd vil træffe den endelige beslutning.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Punkt 12: D-sag: Status på håndtering af Kolonihaveforeningen Lilletoften

01.12.00-G01-25-25

Sagsresumé

Opgaven med håndteringen af kolonihaveområdet i By- og Kulturforvaltningen er efter overlevering fra Klima- og Miljøforvaltningen nu igen forankret i Byggesag. I den forbindelse fulgte en særlig opgave med lovliggørelse af Kolonihaveforeningen H/F Lilletoften, da der er en udbredt overbebyggelse.

Den 24. april 2024 blev udvalget forelagt sag om ressourcer til håndtering af kolonihaveområdet, herunder særligt en aktuel større opgave med lovliggørelse af 143 ud af 214 kolonihavehuse i Kolonihaveforeningen Lilletoften (H/F Lilletoften).

Forvaltningen vurderede på daværende tidspunkt, at lovliggørelsen af H/F Lilletoften ville kræve tre årsværk i to hele år.

Status

Forvaltningen har siden sommeren 2024 besigtiget alle 143 kolonihavelodder, hvor der var kortlagt overbebyggelse, som krævede lovliggørelse.

59 ud af de 143 sager er afsluttet. En del af de 59 sager er blevet lovliggjort ved udstedelse af lovliggørende landzonetilladelse, der har godkendt byggeriets placering, og hvor bebyggelsen efter nærmere gennemgang har vist sig ikke at overstige lokalplanens bestemmelse om, at kolonihavehusene maksimalt må være 60 m². De øvrige af de 59 sager har vist sig at overholde gældende retsgrundlag, herunder lokalplanen.

Der er udstedt påbud i 15 sager.

Der er varslet påbud i 5 sager, som er under vurdering ift., om der skal udstedes påbud.

De resterende 64 sager afventer vurdering, herunder om der skal varsles påbud om fysisk lovliggørelse eller der skal ske retlig lovliggørelse i form af en tilladelse.

Vurdering af ressourcebehov

Behandlingen af kolonihavesagerne har vist sig at være mere ressourcetung end forvaltningen i forvejen har kalkuleret.

Sagerne indeholder stor kompleksitet, både ift. regelgrundlag og proces for lovliggørelse.

H/F Lilletoften er underlagt flere forskellige regelgrundlag, herunder fredningskendelser, naturbeskyttelsesloven, planloven og lokalplan. Hertil kommer, at opførelsesåret for det enkelte kolonihavehus er afgørende for, hvilke af nævnte regelgrundlag, som er gældende i de enkelte lovliggørelsessager.

Processen for en lovliggørelsessag består af følgende trin:

- Indhentning af dokumentation
- Varsling af besigtigelse
- Besigtigelse af havelod
- Varsling af påbud og partshøring
- Meddelelse af påbud
- Håndtering af eventuelle klagesager
- Opfølgning på lovliggørelsessager og øvrige forhold

Udover ovenstående bliver sagerne yderligere kompliceret af, at forvaltningens sagsbehandling løbende udfordres.

Det forventes, at flere sager vil ende i retten til endelig afklaring.

På baggrund af ovenstående vurderer forvaltningen ikke, at det er muligt at gennemføre en lovliggørelse af H/F Lilletoften med nuværende ressourcer på tre årsværk i to år.

Forvaltningen forventer derfor, at udvalget vil blive forelagt ny beslutningssag om behovet for ressourcer for at gennemføre lovliggørelsen af H/F Lilletoften.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 13: D-sag: Orientering om igangsatte initiativer på kolonihaveområdet

01.12.00-G01-30-25

Sagsresumé

Med denne orienteringssag giver forvaltningen en orientering om de forskellige initiativer som forvaltninger arbejder med på kolonihaveområdet.

Møde med By-, Land- og Kirkeministeriet den 28. april 2025.

På initiativ af By-, Land- og Kirkeministeriet deltog forvaltningen i et møde med ministeriet den 28. april 2025, hvor forvaltningen fik mulighed for at præsentere de udfordringer, som kommunen oplever på området samt ønsker til ændring af den gældende kolonihavelov.

Budskabet fra forvaltningen var, at der er behov for en mere entydig og klar kolonihavelov, som rammesætter forvaltningens myndighedsrolle, og som giver kommunerne mulighed for at handle og sanktionere overtrædelser af loven.

Ministeriet vil efter sommerferien vende tilbage med en status på, hvad der sker på ministerielt niveau i forhold til kolonihaveområdet og evt. lovgivningsinitiativer.

Deltagelse i åbent samråd om kriminelle bander i kolonihaveforeninger den 8. maj 2025

Retsudvalget kaldte justitsminister Peter Hummelgaard (S) og ministeren for byer og landdistrikter i samråd om kriminelle bander i kolonihaveforeninger torsdag den 8. maj 2025.

Udvalget havde bedt ministrene om at redegøre for, hvad de konkret kan gøre for at hjælpe de odenseanske kolonihaveforeninger, der er blevet indtaget af kriminelle bander, og har udviklet sig til parallelsamfund.

Derudover bad udvalget ministrene om, set i lyset af, at en kolonihave ikke må være ens faste bopæl, at undersøge hvordan det kan gøres nemmere at smide kolonihaveejere ud af foreninger og idømme dem opholdsforbud i disse, hvis de har en kriminel eller chikanøs adfærd.

Udvalget ønskede yderligere at høre om ministrene mener, at det nu mangeårige problem med ulovlig beboelse og kriminelle bander i kolonihaver giver anledning til at revidere kolonihaveloven set i lyset af, at man ikke har kunnet forhindre udviklingen med den nuværende lovgivning.

Fra Odense Kommune deltog Rådmændene Søren Windell, By- og Kulturforvaltningen, og Claus Houden, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, i samrådet.

Øvrige initiativer på kolonihaveområdet

- By- og Kulturforvaltningen arbejder primært med lovliggørelse af overbebyggelse hvor det skønnes at mere end halvdelen af havelodderne har overbebygget i større eller mindre grad. Dette arbejde orienteres udvalget om i en særskilt sag på denne dagsorden.
- På udvalgsrådet den 12. marts 2025 drøftede udvalget – på foranledning af et initiativretsforslag rejst af rådmand Søren Windell og udvalgsmedlem Claus Skjoldborg Larsen – om der skal ske en ændring af udlejningsstrukturen, blandt andet med henblik på at dæmme op for kriminaliteten på kolonihaveområdet. På mødet blev det drøftet om den nuværende lejekontrakt med Odense Havelodsforening skal erstattes af udlejningskontrakter med den enkelte haveforening, der administreres af kommunen.

Forvaltningen er fortsat ved at undersøge fordele og ulemper ved en sådan ændring af udlejningsstrukturen.

Herudover har forvaltningen igangsat et projekt, der skal afdække de øvrige problemstillinger og udfordringer, der er registreret på kolonihaveområdet. Som eksempler på disse problemstillinger og udfordringer kan nævnes følgende emner:

- Indhentning af ejeroplysninger på kolonihaveejerne, herunder persondata-udfordringer. I dag har kommunen ingen oplysning om, hvem der bor og anvender kolonihaverne.
- Moralsk skred i brugen af kolonihaver, herunder ulovlig helårsbeboelse, manglende indhentning af tilladelser, overholdelse af lejekontraktens regler mm.
- Brugen af kolonihaver som ”skjulested” for kriminelle handlinger samt anden overtrædelse af lovgivningen, fx adresseregistrering og snyd med sociale ydelser, skatteunddragelse. Denne problemstilling rejser samtidig spørgsmålet om kommunens samarbejde med politiet og kommunens kontrolgruppe og Borgerservice, Folkeregistret.
- Uklar og modstridende lovgivning, herunder de store beviskrav, der stilles til kommunerne sammenholdt med de manglende sanktionsmuligheder i lovgivningen.
- Varige haver – den nuværende kolonihavelov beskytter kolonihaver som ”varige” haver, dvs. at kommunerne er frataget muligheden for at nedlægge en kolonihave, medmindre der stilles erstatningsjord til rådighed. Er en sådan lovgivning stadig aktuel, og hvilke konsekvenser har det for kommunens øvrige byudvikling.

Ønsker til lovgivning som blev delt med ministeriet den 28. april:

- Kolonihaveloven som hovedlov udbygges og tydeliggøres i forhold til defineringen af kommunens tilsynsforpligtelse samt ikke mindst kommunens sanktions- og håndhævelsesmuligheder som myndighed - både i fh.t. helårsbeboelse, overbebyggelse mv.
- Fokus på at minimere kommunens ressourcer i myndighedsarbejdet mest muligt.
- Krydshenvisninger til anden relevant lovgivning som planloven, byggeloven, CPR-loven, databeskyttelsesregler osv.
- Omvendt bevisbyrde i forhold til helårsbeboelse. Alternativt skal kommunen have en klar adgang til fx at hente forbrugsuplysninger, ejeroplysninger mv., og der skal kunne indsættes meget tydelige opholdsbestemmelser i fx lokalplaner (modsat gældende planlov).
- Forbud i loven mod at eje flere kolonihaver a.h.t. til at bremse udlejning af kolonihaver til eks. helårsbeboelse.
- Evt. mulighed for at dispensere fra forbud mod helårsbeboelse i forhold til visse (udsatte) borgergrupper.
- En lempelse i forhold til nedlæggelse af varige haver eller omdannelse til andet formål.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 14: D-sag: Aktuelle sager

00.22.04-P35-8-25

Sagsresumé

Orientering om aktuelle sager.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.